

KVINDELIGE FÆNGSELSBETJENTES POSITION I FÆNGSLERNE

- En kvalitativ undersøgelse af kvindelige fængselsbetjentes italesættelser af positionen og håndteringen af hverdagen i de danske fængselsinstitutioner

Daniella Dragojevic
Studienummer: 20104331
Gruppenummer: 27

Kandidatuddannelsen i Kriminologi
Aalborg Universitet
4. semester

Aflevering: August 2021

Vejleder: Steffen Bo Jensen

Antal ord: 22.970

Tro- og loveerklæring

Det erklæres herved på tro og love, at jeg egenhændigt og selvstændigt har udformet nærværende projekt. Alle citater i teksten er markeret som sådanne, og projektet eller væsentlige dele af det har ikke tidligere været fremlagt i anden bedømmelsessammenhæng.

Jeg er bekendt med reglerne for eksamenssnyd, herunder også plagiering og har læst Aalborg Universitets regler på:

<https://www.aau.dk/uddannelser/studievejledning/regler/plagiat>

Jeg er bekendt med, at overtrædelse af reglerne vil blive indberettet for rektoratet og i sidste ende kan ende med bortvisning. Endelig står jeg inde for, at antal ord anført på forsiden stemmer overens med virkeligheden

Abstract

Purpose: The purpose of this research is to explore how female prison officers perceive and handle daily life in the prison institutions and investigate how they articulate their position in a male-dominated prison environment. Taking on an empirical focus, the aim of this study is to deepen the understanding of the workplace dynamics met by female prison officers by generating a new empirical knowledge base supported by relevant theory within social roles, intersectionality, and identity.

Methodology: To fulfill the research purpose, this study utilizes certain characteristics of Grounded Theory to approach the research object in an open and inductive manner. The findings of the study are driven by empirical data grounded in qualitative, personal interviews with five female prison officers. Specifically, Narrative Criminology is applied to enable insights into the narratives created by the interviewees and to understand the context in which their narratives must be understood. To aid the analysis of the empirical data, codes were utilized to uncover themes for further assessment across the interviews.

Findings: While it is found that the male-dominated prison culture appears less prevailing, due to the increasing of female officers in the prisons, the study nevertheless demonstrates that some masculine aspects, such as tone of voice and humor amongst male officers, serve as barriers to female entry. The position of female prison officers is further found to be impacted by factors such as age, experience, type of work tasks, as well as personal and professional character. Moreover, the study finds that the professional institutional identity of the female prison officers influences the position they take on in their private spheres, e.g., by constant awareness of surroundings and a feeling of being on guard at all times. Colleagues, friends, and family are then used as a way of dealing with everyday life – both inside and outside of the institutions. Within the setting of the prison, the position of female prison officers in relation to inmates is found to be impacted most by their approach to the dynamic security as well as inmate gender.

Conclusion: Based on the empirical findings, this study concludes that the female prison officers in the research, articulate their position, as more accepted and influential. This due to the increasing of female presence in the institutions, but more so as a result of their experience and age, as well as their personality and strategic approaches to the everyday life in the prisons.

Indholdsfortegnelse

Abstract	2
Indledning	5
Uddybende problemformulering.....	6
Centrale omdrejningspunkter i tilgangen til empiriindsamlingen	7
Afgrænsning	8
Introduktion til tidligere forskning.....	9
De kvindelige fængselsbetjente	9
De uniformerede kvinder	11
Opsamling:.....	12
Specialets opbygning	13
Kapitel 2	14
Metodisk tilgang og refleksioner	14
Grounded Theory-inspireret tilgang	14
Kvalitativ tilgang.....	15
En narrativ kriminologisk tilgang.....	16
Kvalitetssikring	18
Interviewforberedelse samt -udførelse	18
Refleksioner af positionen mellem forsker og informant.....	19
Afholdelse af virtuelle interviews.....	20
Udvælgelse og rekruttering af informanter.....	20
Præsentation af informanterne	22
Databehandling:.....	23
Etiske overvejelser.....	23
Kapitel 3	25
Teoretisk ramme	25
Social Role Theory.....	25
Intersektionalitet.....	26
Identitetsbegrebet.....	28
Den professionelle identitet.....	29
Kapitel 4	31
De kønnede betydninger i betjentrollen:	31
Fængselskulturens udvikling	31
Stadig spor af en mandeverden	32

Organisatoriske betydninger af kulturen og arbejdsopgaverne	34
Kønnede forskelle i kompetencer og arbejdsopgaver	35
Kommunikative samt konfliktnedtrappende arbejdsopgaver	35
Håndteringen af fysiske og risikofyldte arbejdsopgaver	37
Kønnede betydninger blandt kollegaerne.....	38
Betydningen af karakter, alder og erfaring.....	38
Engagement og professionalisme	40
Opsamling.....	41
Kapitel 5.....	42
Identitetsskabelse.....	42
Den uniformerede professionelle identitet.....	42
At kunne mestre at være sig selv.....	43
Kvindernes professionelle tilgang til fængselsbetjentrollen.....	44
Den private identitet.....	47
Refleksioner over egen adfærd.....	47
Konsekvenser i dagligdagen.....	48
At dele sin hverdag med de nærmeste	49
Opsamling:.....	51
Kapitel 6.....	52
Relationsarbejdets betydning.....	52
Fokus på den dynamiske sikkerhed	52
Fængselsinstitutionernes betydning.....	53
Relationer kommer med indsatsen og indlevelsen.....	55
Effekten af relationsarbejdet og den dynamiske sikkerhed	57
Udfordringer ved relationsarbejdet	58
Etniske betydninger i relationsarbejdet.....	59
Forskel på de kvindelige og mandlige indsatte:	60
Opsamling.....	61
Kapitel 7.....	62
Konklusion & Refleksion	62
Konklusion	62
Reflekterende og diskuterende overvejelser.....	64
Kapitel 8.....	66
Litteraturliste	66
Bilag.....	72

Indledning

Fængselsbetjente har i en årrække været adgangsgivende, ift. den samfundsindsigt og det kendskab vi har til livet og hverdagen inde bag fængselsmurene. Der forekommer således allerede en betydelig national og international viden om fængselsbetjentes arbejdsvilkår, relationen mellem indsatte og ansatte samt betydningen og belastningen af det hårde arbejdsmiljø, fængselsbetjentene dagligt opererer i (Se bl.a. Sykes: 1958, Liebling et. al: 2012; Andersen: 2018a). Majoriteten af tidligere danske undersøgelser på området har taget udgangspunkt i fængselsbetjente som en samlet enhed, men i mindre omfang beskæftiget sig med og haft fokus på de kvindelige fængselsbetjente, herunder disses position i et risikobetonet og mandsdomineret fængselsmiljø, blandt pluraliteten af mandlige kollegaer og indsatte.

Traditionelt set har fængsler altid været forbundet med en machokultur. Den hårde tone, det kriminelle miljø og magtforholdet mellem fængselsbetjente og lovovertrædere, anses som en naturlig konsekvens af arbejdet med frihedsberøvelse. Dette har således fordret en kultur hvor, traditionelle maskuline kvaliteter såsom dominans, autoritet og aggressivitet op gennem tiden har vundet indpas og dannet rammerne om det arbejdsmiljø, fængselsbetjentene dagligt befinder sig i (Bennet, Crewe & Wahidin, 2012; Zimmer: 1986). Den mandsdomineret kultur synes historisk set ligeledes at afspejle og reflektere forholdene i de danske fængsler, hvor synet af kvindelige betjente frem til 1990'erne var en sjældenhed (Fængselsforbundet, 2013). Denne forestilling om fængselsvæsenet som en særpræget mandsdomineret arbejdsplads, har ifølge tal fra Kriminalforsorgen ændret sig markant siden, da kvinderne i dag udgør godt 48% af alle ansatte i organisationen, hvilket illustrerer den stigende kvindelige tilslutning til faget (Kriminalforsorgen, 2019). Der forekommer for nuværende ingen nyere tilgængelige og officielle tal på hvor mange af disse, der fungerer som fængselsbetjente i dag, men ifølge Andersen (2018a:15) lå tallet tilbage i 2018 på 32%. Det har vist sig ifm. nærværende speciale, at undersøgelsens informanter alle overvejende havde en oplevelse af, at kvindelige fængselsbetjente i dag nok nærmere udgør 40% hvilket, til trods for den manglende officielle dokumentation, kan vidne om den oplevede udvikling, der er sket ift. kvindernes indtræden og placering i faget. Selvom tilslutningen blandt kvindelige ansatte synes stigende, er godt 96% af alle indsatte fortsat mænd (Kriminalforsorgen, 2019:17), hvorfor de kvindelige betjente, herunder det feminine aspekt, således synes underrepræsenteret i det samlede institutionelle billede, da

kvinderne i en arbejdsmæssig sammenhæng hovedsageligt interagerer, samarbejder og omgives af mandlige karakterer i fængslerne.

Indeværende speciale søger at dykke ned i det videnshul, der synes at forekomme omhandlende kvindelige fængselsbetjente i en dansk kontekst, ved at belyse disses position og strategi i en kompleks traditionel fængselskultur og -miljø præget af kriminalitet, maskulinitet, hårdhed, farlige situationer og en risikofyldt hverdag. Gennem kvalitative narrative interviews søger specialet således at kunne bidrage til indsigt i de kvindelige betjentes oplevelse af og tilgang til fængselsystemet og hvorledes, de italesætter deres position blandt majoriteten af mandlige indsatte og kollegaer. Ved at belyse de kvindelige betjente søger specialet således at kunne bidrage til et andet perspektiv på fængselsforholdene, nemlig det at være kvindelig frontlinjefigur i det danske fængselsvæsen.

Uddybende problemformulering

Specialets problemformulering lyder:

Hvordan italesætter de kvindelige fængselsbetjente deres position i et mandsdomineret fængselsmiljø og hvilke strategier anvender de til håndteringen af hverdagen i fængselsinstitutionerne?

Med afsæt i ovenstående problemformulering redegøres der i det følgende for forståelsen af de væsentligste anvendte begreber. Således fokuseres der i specialet på hvorledes, de kvindelige fængselsbetjente *italesætter* deres position og strategier i de danske fængselsinstitutioner, hvorfor det empiriske grundlag og dermed specialets tilegnelse af viden afhænger af kvindernes egen forståelse af fængselskulturen og disses position og strategier heri. Dette sætter således individer og subjekter, i dette tilfælde de kvindelige fængselsbetjente, overfor verden og giver os alene adgang til deres forståelser og oplevelser af genstandsfeltet gennem deres fortælling af den. *Italesætter* skal i dette tilfælde således forstås som den måde, de kvindelige fængselsbetjente selv udtrykker og sætter ord på deres position og hverdagen i fængslerne, herunder de oplevelser, følelser og erfaringer, der knyttes til dette. Den opnåede viden i specialet sker dermed gennem deres narrativer af det at være kvinde i det danske fængselsvæsen, da vi alene gennem deres fortællinger får mulig adgang til kvindernes univers af erfaringer og måde at anskue verden på, som vi ellers ikke ville have en direkte referenceramme til.

Mens *italesætter* kan synes at forekomme højttæoretisk, da begrebet fordrer et større åbent spørgsmål, om hvorledes individet forholder sig til verden, angiver *mandsdomineret fængselsmiljø* den særlige specificering og placering, som individet skal forholde sig til og dermed det genstandsfelt, som specialet søger indsigt i. Med dette menes, at denne begrebsliggørelse er medvirkende til påpegningen og præciseringen af det spændingsfelt, der forekommer ved at være kvindelig fængselsbetjent i et traditionelt mandefag centreret i et kriminalitetspræget fængselsmiljø. Der forekommer således et metateoretisk aspekt, da denne placering er med til at tydeliggøre, hvorfra teorien skal udledes. *Mandsdomineret* som begreb angiver således en specifik kønsmærkning, som bevirker, at køn opnår en væsentlig betydning ift. undersøgelsen og dermed placerer det at være kvinde indenfor et felt præget af og kendetegnet ved maskuline karakteristika og egenskaber (Bennet, Crewe & Wahidin, 2012: 141). Begrebet bliver i indeværende problemformulering således anvendt til at tydeliggøre og forstærke forståelsen af et fængselsmiljø, der samlet set udgør en majoritet af mandlige karakterer (indsatte og ansatte) og således repræsenterer maskuline egenskaber som fysisk styrke, autoritet og magt (ibid; Bloksgaard, 2010:20-21).

Hverdagen i fængselsinstitutionerne skal forstås som en samlet betegnelse til at omfavne de forskellige aspekter, jobbet som fængselsbetjent indeholder, heriblandt de daglige arbejdsopgaver og -rutiner, interaktionen med både indsatte og ansatte, konflikterne og håndteringen af disse samt øvrige forhold, der måtte gøre sig gældende i den daglige kontakt og færden i fængslerne. Hensigten med at belyse de *strategier*, kvinderne anvender i hverdagen, er således at skabe en forståelse for, hvorledes de kvindelige fængselsbetjente tilgår denne kompleksitet i udførelsen af de arbejdsopgaver og aspekter, der anses som en integreret del af betjentrollen og hvorledes, de italesætter håndteringen af denne.

Centrale omdrejningspunkter i tilgangen til empiriindsamlingen

Da specialet grundlæggende søger indsigt i de kvindelige fængselsbetjentes egen italesættelse af deres position samt strategier til håndteringen af hverdagen i fængselsinstitutionerne, anlægges der en kvalitativ og induktiv tilgang til undersøgelsen. Med dette menes, at specialet tager afsæt i en Grounded Theory-inspireret tilgang, gennem brugen af Narrativ Kriminologi (Dette ekspliciteres yderligere i Kapitel 2 *Metodisk tilgang og refleksioner*). For at kunne opnå indsigt i problemstillingen og således få svar på den stillede problemformulering, forekommer det relevant at forholde sig til, hvilke områder empiriindsamlingen gerne skulle omfavne og afdække. Eftersom kvinderne dagligt indgår i forskellige relationer i institutionerne, er det nærliggende at fokusere på disse, da det er

heri positionen og tilgangen skal findes. Således søger specialet indsigt i følgende tre relationer:

Relationen til kollegaer – Dette vil kunne bidrage med indsigt i, hvorledes kvinderne oplever deres position blandt kollegaerne samt de betydninger og aspekter, der gør sig gældende i tilknytning hertil. Denne indsigt vil kunne fordre viden om forholdene, normerne og strukturerne blandt de kvindelige- og mandlige fængselsbetjente og tilmed belyse det arbejdsmiljø, de er en integreret del af.

Relationen til de indsatte – Hvorledes kvinderne forholder sig til hverdagen og deres position i det mandsdominerede fængselsmiljø, indebærer i høj grad relationen til de indsatte. Eftersom arbejdsopgaverne involverer daglig omgang og interaktion med de varetægtsfængslede og dømte kriminelle, må den relation kvinderne har til de indsatte, være influeret af deres strategiske tilgang til dagligdagen og påvirke den position, de oplever at besidde i fængselsinstitutionerne.

Relationen til organisationen – Ved at søge indsigt i relationen til organisationen, kan dette bidrage med indsigt i hvorledes, de kvindelige betjente oplever deres position som ansat i Kriminalforsorgen og den betydning, dette kan have for deres daglige færden. Eftersom organisationen er ansvarlig for dannelsen af de rammer, der udgør omgivelserne, herunder strukturer, retningslinjer, værdier og principper ifm. arbejdsopgaverne samt håndteringen af disse, kan der således forekomme nogle organisatoriske aspekter, som har indflydelse på kvinderne strategier og positionering i fængslerne.

Afgrænsning

Følgende afsnit har til formål at ekspliciterer de fravalg, der er blevet foretaget ifm. nærværende undersøgelse. Således er der taget et bevidst valg om udelukkende at interviewe kvindelige fængselsbetjente, da specialets sigte har været at høre kvindernes egen italesætte af positionen og tilgangen til hverdagen, og dermed hvorledes de selv oplever deres placering i faget. Således afgrænser specialet sig fra at undersøge de mandlige betjentes perspektiver på forholdene, ligesom øvrige repræsentanter fra Kriminalforsorgen som organisation eller indsatte i de forskellige institutioner, ligeledes er fravalgt.

Der er foretaget et bevidst valg om udelukkende at anvende den kvalitative forskningsmetode i undersøgelsen, hvorfor specialet ligeledes afgrænser sig fra at kunne sige noget generelt om kvindelige fængselsbetjentes position og strategier i de danske

fængselsinstitutioner. Med dette menes, at undersøgelsen bidrager til indsigt i de implicerede kvinders egen italesættelse af deres placering i faget, men afgrænser sig fra at kunne sige noget generelt og repræsentativt om samtlige kvindelige fængselsbetjente. Således har tilgangen til datamaterialet været at nå i dybden med få informanter, i modsætning til at kunne generalisere ud fra kvantitative data.

Introduktion til tidligere forskning

Som tidligere pointeret, forekommer det sparsomt med forskning inden for kvindelige fængselsbetjentes position i en dansk kontekst. Der vil i det følgende således redegøres for udvalgt litteratur, som synes relevant for forståelsen og placeringen af indeværende speciale. Der tages udgangspunkt i både national og international forskning, som synes betydningsfuld for forståelsen af det felt og den ramme som specialet lægger sig inden for. Der er i den forbindelse gjort brug af søgemaskiner som *Google Scholar*, *Primo* samt *Projekt biblioteket*. Afsnittet opdeles i to temaer, hvor første del *De kvindelige fængselsbetjente* sætter fokus på forskning, omhandlende kvindernes position og betydning for arbejdsmiljøet i fængselsinstitutionerne. Anden del *De uniformerede kvinder* søger derimod at belyse tidligere studier, foretaget i andre traditionelle mandefag såsom militæret og politiet. Dette for at skabe indsigt i kvindernes indtræden og placering i øvrige og sammenlignende maskuline arbejdsmiljøer.

De kvindelige fængselsbetjente

Første studie, der søges belyst, er Anders Bruhns undersøgelse *"Gender Relations and Division of Labour among Prison Officers in Swedish Male Prisons"* (2013). Studiets fokus var at undersøge de interne relationer samt den kønsopdelte arbejdsdeling blandt fængselsbetjente i svenske fængselsinstitutioner. Undersøgelsen viste en arbejdsdeling, som et resultat af socialt etablerede forestillinger blandt betjentene og de indsatte, omhandlende kønnes forskellige kvaliteter og kompetencer ift. udførelsen af arbejdsopgaverne – herunder kvindernes prioritering og mestring af det relationelle og følelsesmæssige arbejde. Således viste studiet, at der forekom to ideeltypiske tilgange til den professionelle position. Den ene med fokus på den mere omsorgsfulde og rehabiliterende tilgang, den anden med større fokus på objektivisering af og afstand til de indsatte. Bruhn konkluderede, at kvindelige betjente i højere grad fandt de rehabiliterende arbejdsopgaver og afdelinger mere attraktive, og samtidigt bidrog til en mere fremtrædende position inden for den del af fængselsarbejdet. Dermed søgte kvinderne

overvejende mod afdelinger, der i større omfang tildeler fængselsarbejdet dette fokus, og i mindre grad mod de mere sikkerhedsfokuserede afdelinger. Bruhn understreger i studiet, at den stigende tilslutning af kvindelige betjente i faget, har medvirket til større positivitet blandt de mandlige kollegaer, og samtidigt har været medvirkende til en opretholdelse af kønsstereotyperne og dermed de uformelle kønsopdelte arbejdsfordelinger. Ydermere kunne undersøgelsen konkludere, at en mere kønnet opdeling af betjentene i de forskellige afdelinger, ville fordre en mere afbalanceret arbejdspraksis mellem sikkerhed og rehabilitering, der kunne bidrage med et mere forenet syn på betjentrollen i organisationen og bl.a. modvirke en subkulturel differentiering. Dette studie synes relevant at medtage, da Bruhn netop tager afsæt i kvindelige fængselsbetjentes position, blot i en svensk kontekst. Dermed kan studiet anvendes, til at se om lignende aspekter gør sig gældende i nærværende undersøgelse.

Det andet studie, der synes relevant at fremhæve, er Dorte Raaby Andersens undersøgelse *Blødere eller hårdere med årene? En sociologisk analyse af fængselsbetjentes arbejdsfortællinger* (2018b), som er en del af hendes Ph.d.-afhandling *Fængselsbetjentes håndtering af følelsesmæssige krav og belastninger i arbejdet* (2018a), men udgivet som en selvstændig publikation. Undersøgelsen fokuserer på de forskelle og ligheder, der forekommer mellem de forskellige betjentgenerationers tilgange til og håndtering af jobbet som fængselsbetjente. Således undersøger studiet, med afsæt i både mandlige og kvindelige betjente, bl.a. den indflydelse køn, alder og erfaring, har for positionen og håndteringen af arbejdsopgaver. Analysen viste bl.a., ligesom Bruhns, at der forekommer nogle kønnede forestillinger blandt både mandlige og kvindelige betjente om hvor, de forskellige kønnede kompetencer forekommer, hvorfor betjentene helst ser en kombination af kønnene i fængslerne. Undersøgelsen viste ydermere, at kvindernes position ligeledes influeres af alderen og fremtoningen, men at der generelt tegner sig et billede af et område, hvor maskulin performance har høj værdi. Således viste resultaterne, at især det faktum, at de ældre betjente har forladt organisationen, har betydning for praksissen og hverdagen i institutionerne, da de nye unge kvindelige betjente i større omfang har andre rationaler og værdier ift. den pædagogiske praksis og forholdet til de indsatte. Studiet konkluderede dermed, at de erfarende betjente havde en anden tilgang og måde at håndtere jobbet på, i modsætning til de nyuddannede. Både ift. regler, fleksibilitet og skøn. Undersøgelse synes relevant at inddrage, da den netop illustrerer de aspekter, som nærværende speciale ligeledes bevæger sig inden for. Mens Andersens undersøgelse inddrager både mandlige og

kvindelige betjente, adskiller indeværende undersøgelse sig ved udelukkende at tage afsæt i det kvindelige perspektiv på deres egen position.

De uniformerede kvinder

Kvindens placering i traditionelle mandefag har først i den senere tid udviklet sig til et mere vant syn i samfundsbilledet, grundet det kvindelige køns gradvise tilslutning. Ligesom fængselsbetjentrollen traditionelt set er tillagt maskuline konnotationer, er dette ligeledes tilfældet for både Forsvaret og Politiet. Indeværende afsnit vil med inddragelsen af to danske studier af kvinders position heri, søge at bidrage til et større samlet indblik i de uniformerede kvinders position og de dertilhørende aspekter og betydninger.

Et studie, der synes relevant at fremhæve i den forbindelse, er Bloksgaard & Fabers undersøgelse *Køn på arbejde: En kvalitativ undersøgelse af mandlige sygeplejerskers og kvindelige politibetjentes arbejdsliv* (2004). Studiet sætter fokus på hvorledes, mændene i sygeplejen og kvinderne i politiet oplever og håndterer det at være en kønsmæssig minoritet inden for deres fag i en dansk kontekst. Undersøgelsen påviste bl.a., at de kvindelige politibetjente i høj grad søgte at finde en passende balance mellem de maskuline og feminine aspekter i arbejdslivet. Således forekom der en oplevelse af at skille sig ud, både fra de mandlige kollegaer samt fra de normer, der hersker i arbejdskulturen. Bloksgaard & Faber konkluderede, at kvindernes kompetencer ofte blev betvivlet, hvilket bl.a. kunne resultere i, at de mandlige kollegaer til tider tilkaldte ekstra backup og generelt forsøgte at beskytte kvinderne, hvorfor de således kunne stå tilbage med en oplevelse af at skulle bevise deres værd før de kunne accepteres og anses som pålidelige betjente. I forlængelse heraf gav kvinderne ydermere udtryk for en oplevelse af at blive tildelt arbejdsopgaver, som i højere grad synes mere egnet for kvinder og kvindelige egenskaber. Kvinderne ekspliciterede således en oplevelse af stigmatisering fra de mandlige kollegaer, som i takt med deres tilvæning til kvindernes tilstedeværelse, dog syntes at aftage løbende. Således viste resultaterne, at kvinderne forsøgte at håndtere denne minoritetsposition i politiet ved at tilpasse sig den dominerende kultur, samtidigt med at nedtone forskellene, dæmpe deres kvindelighed, udvise tolerance samt at undlade at italesætte og problematisere evt. kontroverser eller gnidninger. Undersøgelsen synes relevant at medtage, da de kvindelige fængselsbetjente i nærværende speciale, tilnærmelsesvis befinder sig i lignende maskuline og mandsdominerede arbejdsmiljøer præget af kriminalitet, magt og autoritet.

Det andet studie der inddrages, er Kathrine Bjerg Bennikes ph.d.-afhandling *We Don't See Gender, Only Soldiers – Negotiating Military Identities in Narratives on Gender, Peace, and Security* (2021), som sætter fokus på hvorledes, de danske soldater forhandler deres militære identitet og fredsbevarende og -opbyggende roller gennem de opgaver, de udfører, både på baserne i Danmark og i internationale missioner. Med afsæt i data fra bl.a. det Danske Forsvar og Flyvevåbenet behandles de kønnede dynamikker i undersøgelsen, hvilket dermed bl.a. giver indsigt i de kvindelige soldaters position. Studiet viste, at identitetsforhandlingerne forekom relationelle og skal findes i bl.a. militærinstitutionen, interaktionen, lokalbefolkningen, samarbejdet med øvrige militære styrker samt i privatlivet. Undersøgelsen påpegede at til trods for, at det Danske Forsvar udtrykker et ønske om at rekruttere flere kvinder, ved at pointere de velegnede arbejdsopgaver og irrelevansen af køn, viser der sig at forekomme praktiske udfordringer til dette såsom adskilte sovepladser, uniformen samt forbindelsen mellem de fysiske krav og køn. Køn og kvindernes position spiller ligeledes en rolle i situationer, hvor soldaternes sikkerhed er på spil, hvilket kan føre til konflikter og frustrationer blandt de implicerede. Afhandlingen konkluderede således, at disse aspekter alle er medvirkende til, at kønsbestemte militære identiteter er vanskelige at forhandle både institutionelt, kollektivt og individuelt, hvorfor disse er centrale i krav om ændringer, fra både de globale og nationale instanser.

Opsamling:

Ovenstående studier er alle medtaget for at kunne illustrere den kontekst og det forskningsfelt, som nærværende speciale placerer sig indenfor. Mens litteraturen om kvindelige fængselsbetjente position er inddraget for at belyse den konkrete kontekst, blev undersøgelse om kvinders position i lignende traditionelle og uniformerede mandefag inddraget, for at belyse den overordnede ramme, som nærværende speciale kan argumenteres at tage udgangspunkt i, nemlig kvinder i uniformer. Dermed anses det som muligt, at lignende aspekter og betydninger kan vise sig sammenlignelig i nærværende undersøgelse.

Specialets opbygning

- Kapitel 2 indeholder en gennemgang af de metodologiske og metodiske tilgange, der er blevet anvendt i bevarelsen af den valgte problemformulering, herunder de tilknyttede overvejelser og refleksioner.
- Kapitel 3 illustrerer de teoretiske perspektiver, der anlægges i specialet samt hvorledes disse bidrager til forståelsen af de kvindelige fængselsbetjentes placering i faget.
- Kapitel 4 indbefatter specialets første analysedel. Her undersøges de kønnede betydninger i fængselsinstitutionerne. Dette indebærer bl.a. indsigt i kvindernes position i og strategi til håndteringen af fængselskulturen, herunder de organisatoriske rammer samt relationen til kollegaerne.
- Kapitel 5 indeholder anden del af analysen. Her sættes der fokus på den identitetsskabelse, som kvinderne italesætter ifm. måden at tilgå hverdagen og positionen på – særligt den professionelle og private identitet.
- Kapitel 6 udgør specialets tredje og sidste analysekapitel. Her behandles relationerne til de indsatte, særligt betydningen af relationsarbejdet og de tilgange og strategier, der anvendes her til.
- Kapitel 7 indeholder specialets konklusion samt reflekterende og diskuterende overvejelser.

Kapitel 2

Metodisk tilgang og refleksioner

Indeværende afsnit har til formål at klarlægge den metodologi og metodiske tilgang, som specialet tillægger sig. Indledningsvist vil Grounded Theory således præsenteres til anskueliggørelsen af hvorledes metodologien anvendes i specialet, efterfulgt af den kvalitative metodiske tilgang, Narrativ Kriminologi. Der følger undervejs i afsnittet ydermere en beskrivelse af undersøgelsens dataindsamling, adgang til feltet og udvælgelsen af informanter, specialets kvalitetssikring samt databehandlingsmetode. Kapitlet afrundes med de etiske overvejelser, der er blevet foretaget i udarbejdelsen af indeværende speciale.

Grounded Theory-inspireret tilgang

I takt med den begrænsede forskning omhandlende kvindelige fængselsbetjentes hverdag og position i en dansk kontekst, tages der i nærværende speciale udgangspunkt i en Grounded Theory *inspireret* tilgang. Med dette menes, at tilgangen ikke anvendes i dens stringente form, men mere som en åben måde at tilgå forskningsfeltet på. Dette da tilgangen er empirisk drevet, hvorfor formålet således ikke er at verificere allerede eksisterende teori, men i højere grad at lade empirien være styrende for tilegnelsen af ny viden. Tilgangen Grounded Theory, som oprindeligt blev udviklet af sociologerne Barney Glaser & Anselm Strauss i 1967, anses som en metodologi, der sigter på at generere og udvikle teori, på baggrund af et empirisk indsamlet datamateriale (Glaser & Strauss, 1967). Således forekommer tilgangen anvendelig i de undersøgelser, hvor sociale processer og strukturer søges belyst og hvor ønsket er at få indsigt i de levede erfaringer, individet har tilegnet sig og dermed i de erfaringer, der er medvirkende til skabelsen af den virkelighed, de kender. (Jacobsen, 2002:79,84). Med afsæt i dette tillægger specialet sig en social konstruktivistisk tilgang, der netop beror på den antagelse, at vores viden og erkendelse er en fortolkning af virkeligheden, hvorved vi som individer og samfund er produkter af sociale processer. Således præges den menneskelige viden af de kulturelle og sociale kontekster, hvori de opstår (Rasborg, 2014:405-408).

Grundet Grounded Theorys empiriske afsæt anlægges der således en mere eksplorativ tilgang til interviewene i specialet, hvorfor jeg dermed forholder mig åben overfor de muligheder, der fremstår og de temaer informanterne selv fremhæver. Det centrale ved tilgangen er således at lade teorien vokse ud fra dataene og dermed ikke lade egne

teoretiske forståelser eller antagelser være styrende for analyseprocessen, hvorfor samspillet mellem datamaterialet og analyse foregår i en cirkulær proces. Den indsamlede data skulle gerne bevirke, at kategorierne dermed løbende præsenterer sig selv under kodningsprocessen. Dataindsamlingen og -behandlingen stopper først når forskeren har opnået en "teoretisk mætning" af materialet, hvorved den endelige teori bliver skabt. Med dette menes, at kodningen af datamaterialet begynder at ligne hinanden i et sådant omfang, at det fremstår genkendeligt, hvorfor processen således stopper, da den opnåede indsigt forekommer fyldestgørende ift. den undersøgte virkelighed (Jacobsen, 2002:82-83) (jf. "Databehandling")

Selvom metodologien traditionelt anlægger, en fuldstændig induktiv fremgangsmåde til dataindsamlingen, uden på forhånd at have lagt sig fast på en bestemt teoretisk ramme, tager indeværende speciale i højere grad afsæt i det Jacobsen kalder en *modificeret Grounded Theory*, altså en adaptiv tilgang, der bygger på den antagelse "... at vi ikke kan erkende eller undersøge verden uden forudgående teori og at enhver forestilling om tabula rasa derfor er utopisk og meningsløs" (Jacobsen, 2007:264). Anvendelsen af Grounded Theory i specialet skal således ikke forstås som en fuldstændig uvidende indgang til forskningsfeltet, men i højere grad anskues som et bidrag og inspiration til at hente noget nyt ud af kvindernes egen virkelighed og dermed til opnåelsen af ny viden om deres hverdag og position, gennem de kategorier som kvinderne selv fremhæver og belyser. Således forekommer selve tilgangen til empirien induktiv, da denne har været styrende for kodningsprocessen samt de muligheder, der er opstået undervejs i undersøgelsen.

Kvalitativ tilgang

Helt grundlæggende tager specialet afsæt i en kvalitativ tilgang til undersøgelsen. Med dette menes, at specialet interesserer sig for og indskriver sig i den kvalitative forståelse af hvorledes noget opleves, gøres, siges eller fremtrædes og forekommer anvendelig til at belyse menneskelige oplevelser, erfaringsprocesser samt det sociale liv, hvor hensigten er at forsøge at forstå konkrete personer eller sociale processer – herunder menneskers tanker, følelser og handlinger. Den kvalitative forskning forpligter sig dermed til den menneskelige verden af mening og værdier og engagerer sig for de menneskelige aktørers egne perspektiver på og beretninger om denne verden. Således muliggør denne forskningsmetode at få indsigt i og forståelse af menneskelivet indefra i de lokale praksisser, hvor livet leves, da tilegnelsen af viden opnås gennem menneskernes fortælling af den (Brinkmann & Tanggaard, 2010:17-18). I indeværende speciale anvendes den kvalitative

tilgang således som en overordnet metode til opnåelsen af viden om kvindelige fængselsbetjentes arbejdsliv, med afsæt i deres hverdag og positionering, gennem kvindernes egne oplevelser af, holdninger til og meninger om denne. Formålet med undersøgelsen er dermed ikke at kvantificere eller generalisere data, men derimod at komme dybere ned i forskningsfeltet og opnå en forståelse af de praksisser, der gør sig gældende for de interviewede kvinders dagligdag i fængselsinstitutionerne.

En narrativ kriminologisk tilgang

Med udgangspunkt i den kvalitative forskningsmetode, tages der i indeværende speciale afsæt i det narrative interview som metode til empiriindsamlingen. I den forbindelse anvendes Presser & Sandbergs narrative kriminologi som en overordnet ramme til forståelsen af den hverdag og kontekst, som specialets interviews med de kvindelige fængselsbetjente befinder sig indenfor.

Ifølge Presser & Sandberg bør narrativer og historier ansues som en af de vigtigste måder hvorigennem, vi som individer tildeler ting betydning, der enten begrænser eller inspirerer vores næste handling. (Presser & Sandberg, 2015a :85). Således ses narrativer som værende medvirkende til at forme vores oplevelser og erfaringer, hvorfor disse fortællinger altid vil blive forstået og handlet ud fra, som de er blevet lagret. Fortællinger producerer erfaringer og oplevelser, ligesom oplevelser og erfaringer producerer fortællinger (Presser & Sandberg, 2015b:4). Ved at konstruere vores liv som narrativer er vi således med til at skabe forbindelse mellem vores erfaringer, handlinger og forhåbninger, hvilket ifølge Presser og Sandberg placerer narrativer centralt indenfor den menneskelig eksistens. De fortællinger vi mennesker har om selv, har væsentlig betydning for fremtidige handlinger, da vores selvfortællinger konstant søger konsensus med vores hidtil genererede identitet og dermed med den identitet, vi ønsker fremstillet (ibid:1). Dette kan således være medvirkende til skabelsen af såkaldte moralske fortællinger, hvor individet søger at opretholde en særlig fremstilling af sig selv og dennes position (Mattingly, 2013:303).

I nærværende speciale synes narrative interviews relevante til dataindsamlingen, da den sætter kvindernes fortællinger i centrum og muliggør indsigt i de narrativer, som informanterne selv tildeler betydning i fængselsinstitutionerne. Således kan vi få indblik i hvordan de kvindelige fængselsbetjente repræsenterer det liv og den hverdag de har i en kriminologisk kontekst og hvorledes de belyser og pointerer de forskellige aspekter af fængselskulturen.

I dens pure definition anvendes narrativ kriminologi således til at forklare kriminel og andet skadeligt adfærd, gennem de historier vi mennesker fortæller om os selv. Dens præmis og forudsætning er, at den ser på hvorledes fortællinger tilskynder, opretholder eller afholder folk fra destruktive og skadelige handlinger og studerer hvorledes disse narrativer motiverer, inspirerer og anvendes til at give disse handlinger mening (Presser & Sandberg, 2015a :85; Presser & Sandberg, 2015b:1). Til trods for at den narrative kriminologi som udgangspunkt centrerer sig om lovovertræderes fortællinger, har perspektivet løbende udviklet sig til nu ligeledes at inkludere flere aspekter af kriminalitetsfeltet, herunder *the narrative lives of professionals*, som omhandler fortællinger fra de professionelle, der dagligt arbejder med den sociale kontrol (Fleetwood et al., 2019:5). Flere studier vender således alle fokuset væk fra lovovertrædernes fortællinger, men forbliver indenfor den narrative kriminologi, ved at belyse de fortællinger, der forekommer i det kriminologiske felt. På samme måde søger indeværende speciale ligeledes at placere sig indenfor denne tilgang til den narrative kriminologi, ved at anvende de kvindelige fængselsbetjentes fortællinger til at opnå viden om den fængselskultur og det miljø, som disse er en etableret del af. Således forekommer genstandsfeltet for specialets undersøgelse kriminologisk og indebærer bl.a. indsigt i de professionelle aktørers daglige omgang med lovovertræderne og hinanden i fængslerne (ibid).

Presser & Sandberg pointerer, at narrativer bør ansues som en midlertidig ordnet udtalelse omhandlende oplevede begivenheder eller handlinger, der således bygger på selektive levede oplevelser (Sandberg, 2010:451). Med dette menes, at fortællingerne ikke forekommer statiske, men subjektive for forandringer, hvorfor narrativerne anses som en konstant foranderlige proces, der ændres i takt med omgivelserne hvori fortællingerne bliver fortalt (Presser & Sandberg, 2015b:3). Dermed tilslutter narrativ kriminologi sig en socialkonstruktivistisk tilgang til fortællingerne, da narrativerne forekommer tilgængelige gennem kulturen og den sociale orden og produceres i den sociale verden i samspillet mellem forskeren og fortælleren, hvilket gør interviewerens til medkonstruerende i udformningen af fortællingerne. Således forekommer der en bevidsthed omkring, at jeg som forsker har været medvirkende til at præge kvindernes narrativer gennem min tilstedeværelse, dialogen samt min reaktion på deres respektive fortællinger, hvilket potentielt både kan have opfordret til samt udeladt bestemte fortællinger i den specifikke interviewsituation (Sandberg, 2018:234, 247; Sandberg, 2010:452).

Kvalitetssikring

I arbejdet med den narrative analyse fokuseres der i mindre grad på validitet, da fortællingernes sandhedsværdi ikke anses som værende af afgørende betydning for de narrative undersøgelsers overordnede formål. Således fokuseres der i højere grad på hvorledes mangfoldigheden af de forskellige historier kan afspejle og hjælpe os med at forstå kompleksiteten af værdier, identiteter, kulturer og fællesskaber (Sandberg, 2010:447-448). I nærværende undersøgelse stilles der dermed ikke spørgsmålstejn ved selve sandhedsaspektet i kvindernes fortællinger. I stedet fokuseres der på den *sandsynlighed*, der forekommer ifm. dataindsamlingen. Dette indebærer således en forståelse af, at fortællingerne konstrueres ud fra *kvindernes* synsvinkel og verdensbillede, hvorfor de i højere grad bør ansues som værende sandsynlige og ikke nødvendigvis sande (Petersen, 2006:229). Der forekommer dermed en bevidsthed omkring, at kvindernes oplevelser ikke nødvendigvis forekommer repræsentativt for andre betjente.

Interviewforberedelse samt -udførelse

Til udførelsen af de narrative interviews, blev der i nærværende undersøgelse anvendt en semistruktureret interviewguide (Bilag 1). Dette da denne med sin løst strukturerede tilgang ikke forekommer fastlåst i valg af spørgsmål og rækkefølge, men derimod tillader en vis fleksibilitet under interviewet (Kvale & Brinkmann, 2009:151). Dermed gør denne interviewguide det muligt at få belyst og afdækket ønskede områder, men efterlader samtidigt plads til, at interviewet kan udlede nye temaer og således forme sig i en retning, der ikke på forhånd er bestemt. Allerede efter det første afholdte interview, præsenterede nye temaer og kategorier sig, hvilket således blev inddraget og anvendt til de efterfølgende interviews. Dermed forekom der en cirkulær proces i form af konstant revurdering af interviewguiden i takt med, at de respektive interviews blev afholdt og nye kategorier udledt undervejs, i tråd med specialets Grounded Theory-inspirerede tilgang. Formålet med de narrative interviews var at lade informanterne komme til orde så meget som muligt, og dermed få indblik i de temaer kvinderne selv omtalte, mere end ønsket om at styre fortællingerne. I nogle tilfælde var det tydeligt, at informanterne indtog en mere afventende position og ønskede at lade sig styre, hvorfor de forberedte temaer og spørgsmål forekom anvendelige. Dette resulterede således i, at interviewene forløb forskelligt, alt afhængig af kvindernes lyst og formåen til at fortælle og holde narrativerne i gang og i takt med undertegnede opnåede erfaring i afholdelsen af interviewene.

Da undersøgelsens problemformulering udspringer af et kønsorienteret problemfelt, er der ifølge Højgaard (2010) flere aspekter, man som forsker skal være opmærksom på. Bl.a. det indhold, den indsigt og den viden, som interviewet tænkes at producere inden for det ofte afgrænsede forskningsfelt. Det er således interviewets opgave at forsøge at opsøge de forskellige kompleksiteter som det kønnede aspekt berører og influerer, herunder de kontekster, situationer, eksemplificeringer af handle- og forholdemåder samt de sproglige og kulturelt specifikke formidlinger af disse (Højgaard, 2010:18-19). Højgaard foreslår således, at man indledningsvis som udgangspunkt undlader at spørge specifikt ind til køn i sine interviews, da det kan fremkalde nogle skarpe standpunkter, som kan være svære at bevæge sig væk fra. I stedet bør man forberede nogle fokuspunkter, der spørger ind til de konkrete praksisser og processer, de er indlejret i, såsom situationer i tid og rum, forløb samt relationer. Højgaard påpeger, at det til tider kan blive en nødvendighed at spørge direkte ind til køn, hvis ikke den interviewede selv berører dette område i et tilstrækkeligt omfang, da man som forsker risikerer at få for få informationer om de kønnede betydninger i sit datamateriale (ibid:19-22). I udformningen af indeværende interviewguide, blev der således nedskrevet temaer og spørgsmål omhandlende refleksioner om den mandsdomineret kultur i fængselsinstitutionerne, som en hjælp til at sikre, at kvindernes position og de kønnede betydninger heraf forekom tilstrækkeligt afdækket. Det fremgik dog allerede efter de første interviews, at det var en nødvendighed at spørge mere direkte ind til de kønnede betydninger for at afdække dette område, da kvinderne i mindre omfang selv berørte dette aspekt i deres fortællinger, medmindre de blev spurgt til det.

Refleksioner af positionen mellem forsker og informant

Eftersom specialet bevæger sig ind i et genstandsfelt hvori kønnede betydninger forekommer relevante, er det væsentligt at dvæle ved min position som forsker. Ved at jeg selv er kvinde og dermed bærer kategorien synligt, kan det ikke udelukkes at have haft en effekt på selve empiriindsamlingen, gennem en uundgåelig placering og uafvidende deltagelse i komplekse positioneringsspil, magtrelationer og stereotypiseringer, som bunder i den samfundsmæssige kønssegregering og i de kønnede tolkningsrammer, som begge parter i interviewsituationen er en del af. Aktiveringen af de kønnede tolkningsrammer og gensidige positioneringer kan have været medvirkende til at producere såvel benægtelser af køns betydning som kønsstereotype forklaringer (Højbjerg, 2010:12-13). Det at jeg selv er kvinde, påpegede nogle af kvinderne undervejs i interviewet: "*Nu er du jo også selv en pige...*" (Marianne: 411) og "*Vi er jo selv kvinder*" (Caroline: 541),

hvilket unægteligt tildeler min position som kvindelig forsker en vis betydning i mødet med feltet. Det er selvsagt ikke sikkert, at kvinderne har åbnet sig mere af denne grund, men ikke desto mindre er det en mulighed, der er nødvendig at reflektere over. Modsat kan det samtidigt have fordret, at kvinderne i højere grad forsøgte at fremstille dem selv og deres moralske væsner og identiteter som værende stærke kvinder, der ikke ønsker at vise sårbarhed, men i stedet kreerer deres narrativer og positioner som værende forbundet med selvstændighed og magt i mødet med undertegnet i interviewsituationen.

Afholdelse af virtuelle interviews

I specialet blev der gjort brug af virtuelle interviews ifm. dataindsamlingen. Dette syntes fordelagtigt grundet den nuværende COVID-19 pandemi samt det faktum, at der rent geografisk ikke var mulighed for at møde kvinderne under fysiske omstændigheder. Gennem brug af videokamera muliggjorde dette, at der blev skabt en visuel kontakt, med plads til den non-verbale kommunikation i form af ansigtsmimik, anerkendende nik samt fagter. Ud over den fleksibilitet der ligeledes forekommer ift. det tidsmæssige og geografiske aspekt, tillader denne interviewform tilmed, at interviewet kan foregå i trygge og velkendte rammer efter kvindernes eget valg. Dette kan ud over at medvirke til et øget velbefindende og en mere afslappet interviewsituation, ligeledes medføre nogle udfordringer ift. afbrydelser fra omgivelserne (Deakin & Wakefield, 2014: 608-609). Således opstod der to mindre afbrydelse i et af interviewene, hvor den kvindelige informant blev afbrudt af sin gøende hund midt i sin fortælling og dermed kort måtte forlade rummet (Mette:20-21,58-60). Disse afbrydelser anses således som værende en af de udfordringer og præmisser, man som forsker må forholde sig til i anvendelsen af virtuelle interviews.

Udvælgelse og rekruttering af informanter

Udvælgelsen af informanter i indeværende speciale, har taget udgangspunkt i den *formålsbestemte strategi*. Med dette menes, at kvinderne alle er valgt med baggrund i, at de tilhører den gruppe af personer, som vurderes til, at kunne bidrage til det størst mulige indblik i den undersøgte problemstilling (Harrits, Pedersen & Halkier, 2010: 161). Eftersom specialet centrerer sig om kvindelige fængselsbetjente og disses position, kan de udvalgte kvinder således medvirke til indblik i og viden om den hverdag og fængselskultur, der forekommer i de danske fængselsinstitutioner. Udvælgelsen af informanter har således været styret af kravet om, at det skulle være kvindelige fængselsbetjente, der på interviewtidspunktet stadig arbejdede i faget. Dette for at sikre, at de oplevelser og

erfaringer tilknyttet positionen og hverdagen i fængselsinstitutionerne stadig forekom aktuelle samt klare i erindringerne. Således er tidligere fængselsbetjente bevidst undladt i udvælgelsesprocessen, da oplevelserne kan forekomme fjerne og arbejdsmiljøet og -kulturen kan have ændret sig siden deres befindende i faget. I tillæg er der ydermere undladt at stille krav til alder, erfaring eller bestemte typer fængselsinstitutioner, da dette kunne have fodret en betydelig afgrænsning af informanter i en ellers vanskelig rekrutteringsproces. Dermed var formålet, at kvinderne alle opfyldte det overordnede krav om nuværende fængselsbetjente, mens forhåbningerne var, at der forekom en vis diversitet i kvindernes anciennitet, alder eller arbejdspladser, da dette evt. ville kunne belyse mulige forskelle i oplevelserne og erfaringerne. Til trods for at der forekommer en vis diversitet i kvindernes alder og typer af arbejdspladser, besidder de alle mere end 10 års anciennitet i faget, hvorfor det således ikke har været muligt at få et "nyere" perspektiv på fængselsforholdene fra kvinder med mindre erfaring.

I søgen efter potentielle informanter, blev flere forskellige initiativer sat i værk. Således blev Fængselsforbundet kontaktet, lektorer og medstuderende ved Universitet blev adspurgt ift. mulige forbindelser, der blev rettet henvendelse til Facebook-grupper samt foretaget forespørgsler i eget netværk og dennes omgangskreds. Adgangen til de kvindelige fængselsbetjente skulle dermed vise sig effektiv gennem sidstnævnte. Således blev den første kontakt skabt gennem hjælp fra eget netværk, hvilket resulterede i, at den kvindelige fængselsbetjent indvilligede i at lade sig interviewe og deltage i undersøgelsen. I tillæg hertil tilbød hun at forhøre sig i egen omgangskreds blandt sine nuværende og tidligere kollegaer, hvorved hun agerede gatekeeper i søgen efter yderligere interviewpersoner. Denne *snowball-strategi* bidrog med yderligere tre kvindelige fængselsbetjente, hvorfor der samlet set blev skaffet adgang til fire informanter den vej igennem (Harrits, Pedersen & Halkier, 2010: 163). Samtidigt lykkedes det yderligere at rekruttere en informant ved hjælp af en medstuderende, der selv tidligere har arbejdet i faget og dermed kunne være behjælpelig med videreformidlingen af endnu en kontakt. Med hendes hjælp opstod denne mulighed for at tilknytte en ekstra informant, hvorfor datamaterialet i indeværende speciale udgøres af fem kvalitative interviews med nuværende kvindelige fængselsbetjente.

Inden for Grounded Theory kan dataindsamlingen være en lang proces, der reelt set først stopper, når forskeren anser sit materiale for værende "mættet". Med dette menes at yderligere dataindsamling ikke synes at kunne bidrage yderligere til den allerede indsamlede empiri. Boolsen påpeger dog, at denne mætning i praksis ofte relaterer sig til

den tid, forskeren har til rådighed ifm. sin undersøgelse (Boolsen, 2010: 209). Således blev der i nærværende speciale både forsøgt at arbejde ud fra mætningsprincippet ift. at lade det indsamlede datamateriale være styrende for mængden af den indsamlede empiri, men ligeledes med afsæt og overvejelser i en realistisk og ansvarlig tidsramme.

Præsentation af informanterne

I det følgende præsenteres undersøgelsens fem informanter. De forekommer alle under dække af pseudonymer for at øge anonymiseringen. Informanternes alder, anciennitet og arbejdspladser forekommer tilmed i approksimative kategorier.

Rikke: 50+ år, med mere end 10 års erfaring. Til dagligt arbejder hun i en arrest, men har tidligere erfaring fra både lukkede fængsler samt åbne/halv åbne institutioner.

Marianne: 30+ år, med mere end 10 års erfaring i fængselsvæsnet. Marianne har sin arbejdsmæssige placering i et lukket fængsel, men har ligeledes opnået erfaring fra et åbent fængsel. Sideløbende fungerer hun som praktikvejleder for nye elever.

Lise: 50+ år. Lise har mere end 30 års erfaring og arbejder til dagligt i en udslningspension. Qua sin anciennitet i faget, har Lise erhvervet sig erfaring inden for både åbne og lukkede fængselsinstitutioner.

Caroline: 50+ år, med mere end 20 års erfaring. Til dagligt arbejder hun i et lukket fængsel, men har ligesom de resterende informanter, tidligere haft sin gang i åbne og lukkede fængsler. Ligesom Marianne fungerer hun som praktikvejleder for de nytilkomne.

Mette: 40+ år, med mere end 10 års erfaring. Hun arbejder i dag i en arrest, hvor hun er udstationeret. Udover at have erfaring herfra, har hun ligeledes arbejdet i lukkede fængselsinstitutioner samt haft vagter i åbne fængsler.

Databehandling:

Ifm. dataindsamlingen blev samtlige interviews lydoptaget, som en måde til at sikre overensstemmelse mellem det sagte og den videre transskription af materialet. Hvert et sagt ord, tænkepauser og udtryksformer er dermed blevet nedskrevet, som de er forløbet undervejs i interviewene (Bilag 3, Transskriptionsregler). Til kodningsprocessen, blev samtlige transskriptioner (Bilag 4-8) udprintet og gennemlæst undervejs i forsøget på konstant at kunne udlede nye tema, til de efterfølgende interviews. Kodningsprocessen har taget afsæt i Grounded Theory tilgangen, hvor *Åben kodning*, *Aksial kodning* samt *Selektiv kodning* er blevet anvendt til nedbrydningen af det indsamlede datamateriale og til at finde sammenhænge og kategorier på tværs af empirien.

Den *åbne kodning* har været anvendt som en indledende tilgang til materialet. Dette da denne proces er med til at åbne empirien op ved at søge efter temaer, mønstre og tendenser og efterfølgende inddele disse i foreløbige kategorier (Strauss & Corbin, 1998:101-102). Ved at identificere og danne kategorierne, har det dermed været muligt at skabe et begyndende overblik over de aspekter og temaer, som de kvindelige fængselsbetjente omtalte i deres narrativer og på den måde få hul på og indsigt i datamaterialet. I forlængelse heraf, blev den *aksiale kodning* anvendt. Denne proces har til formål at forbinde de forskellige kategorier, og således finde relationer, sammenhænge og mønstre heri (ibid:122-123). Dermed blev samtlige kategorier opstillet i forsøget på at danne et overblik over de ligheder, der forekom mellem de enkelte kategorier og de dertil hørende egenskaber. Dette muliggjorde således, at de foreløbige kategorier kunne samles i nye mere fyldestgørende kategorier i det omfang, de forekom sammenlignelige. Den sidste fase der har været anvendt i kodningsprocessen, er den *selektive kodning*. Denne proces omhandler identificeringen af såkaldte kernekategorier, som anses for værende de mest centrale omdrejningspunkter for de øvrige fundne kategorier. Med dette menes, at det er de kategorier, som bedst rummer og samler datamaterialet, hvorfor det er de kategorier, der tages udgangspunkt i, i det videre analysearbejde (ibid:147). Det er således med afsæt i kernekategorierne, at empirien er inddelt og opdelingen af de forstående analysekapitler er opstået.

Etiske overvejelser

I takt med at nærværende undersøgelse udspringer af et kvalitativt forskningsarbejde og dermed en social praksis, er der løbende opstået etiske refleksioner og overvejelser i mødet

med empiriindsamlingen og -behandlingen. Dette da den kvalitative forskning som oftest omhandler menneskers personlige liv og erfaringer, hvorfor private ytringer placeres i en offentlig arena, der ofte berører private og subjektive aspekter af de involverede menneskers liv (Brinkmann & Tanggaard 2010:429). Således har der ifm. de gennemførte interviews, været særlig opmærksomhed på de mikroetiske problematikker, som omhandler varetagelsen og håndteringen af de personer, der udgør en del af forskningsfeltet. Disse problematikker er i indeværende undersøgelse bl.a. søgt imødegået ved at opnå deltagernes informerede samtykke (Bilag 2), sikre dem fortrolighed og anonymitet samt ingen unødige overlast ifm. deltagelsen (ibid:439-440).

I de foretagne interviews er der undervejs blevet taget en række forbehold i respekt for informanternes privatliv, herunder at gøre kvinderne så anonyme og uidentificerbare som muligt. Dette gennem tilsløringen af navne og øvrige genkendelige karakteristika. Informanternes alder, arbejdsplads og anciennitet er alle dækket ind i approksimative kategorier, for at vanskeliggøre en eventuel genkendelighed blandt kollegaer eller øvrige personer med kendskab til kvindelige fængselsbetjente. Samtidigt fordrer denne anonymisering, at kvindernes udtalelser om eksempelvis organisationen, kollegaer eller indsatte, ikke skaber dem unødige konsekvenser, hvorfor det er min etiske pligt at gøre dem så ugenkendelige som muligt.

Kapitel 3

Teoretisk ramme

Indeværende kapitel har til hensigt at belyse det overordnede teoretiske udgangspunkt, som specialets analyse tager sit afsæt i. Den teoretiske ramme er således ikke udvalgt på forhånd, men er i tråd med den induktive tilgang valgt på baggrund af de empiriske fund, der blev gjort under kodningsprocessen. Udvælgelsen af de teoretiske begreber er dermed foregået i en vekselvirkning, hvor de løbende kodninger har medført en søgen efter relevante teorier, som så igen er blevet sat ifm. de empiriske fund. Denne proces har ført til anvendelsen af nedenstående teoretiske begreber, som præsenteres i det følgende.

Social Role Theory

Der tages i nærværende speciale afsæt i Social Role Theory (SRT), da teorien sætter fokus på de samfundsmæssige forventninger og stereotyper, der typisk er forbundet til de sociale roller og køn, her i blandt kønsrollerne på arbejdsmarkedet. Teorien synes relevant at inddrage, da empirien viste, at disse kønsroller og karakteristikaene forbundet hertil stadig præger hverdagspraksissen i institutionerne og dermed kvindernes position.

Alice H. Eagly introducerede teorien i 1987, som en måde til at forstå og forklare hvordan kønsforskelle og ligheder i social adfærd primært skyldes de samfundsskabte distributioner af mænd og kvinder i bestemte sociale roller. Med dette menes, at der i samfundet ligger nogle stereotyper og normer forbundet til kønsrollerne, som er med til at præge vores forventninger om hvilke egenskaber og karakteristika mænd og kvinder besidder og hvorledes, vi bør agere og handle ud fra disse, også kaldet *injunctive norms* (Eagly & Karau 2002:574). Der forekommer dermed samfundsskabte forventninger om, at kvinders sociale roller i højere grad inkluderer omsorgsfulde og plejende aspekter, både i hjemmet og på arbejdspladsen, hvorfor kvinder i højere grad forventes at varetage jobs indenfor eksempelvis sygepleje, mens mænd derimod forventes at være den primære forsørger, der ofte arbejder indenfor et felt med fysisk styrke eller ledelsesmæssige evner. Disse kønsroller opstår ifølge Eagly af interaktionen mellem 1) de kønsmæssige forskelle repræsenteret af hvert køns fysiske egenskaber og relaterede opførelse og 2) de variable faktorer repræsenteret af bl.a. de sociale, økonomiske og teknologiske kræfter i samfundet. Dermed spiller de fysiske og miljømæssige aspekter sammen en afgørende faktor for den forventede arbejdsdeling, der adskiller sig på tværs af samfundet og dermed for de

forventede kønsroller og forstærkes hver gang, vi møder disse observationer i hverdagen (Eagly & Wood, 2016:1-2).

En central pointe i SRT er, at forskellen i de feminine og maskuline kønsroller, særligt ifm. de ledelsesmæssige kvaliteter i en arbejdsmæssig kontekst, skal findes i det som Eagly kalder *communal traits* og *agentic traits*. Her påpeger teorien at *communal traits*, der indebærer egenskaber såsom hensyntagen, hjælpsomhed samt omtanke, primært henviser til det kvindelige køns egenskaber og dermed til en mere feminin ledelsesstil, hvor der bl.a. bidrages til relationelle og interpersonelle løsninger gennem en støttende og omsorgsfuld arbejdstilgang (Eagly, 2016:2; Eagly & Johannesen-Schmidt, 2001:783). I modsætning til dette forekommer der en forventning om, at den mandlige kønsrolle i højere grad indebærer *agentic traits*, hvor bl.a. mestring, uafhængighed, selvsikkerhed og dominans er nogle af de egenskaber, der fordrer en mere kontrollerende og initiativtagende arbejdstilgang (ibid). Eagly pointerer, at hvert individ kan påtage sig flere sociale roller på en og samme tid. Med dette menes eksempelvis at de kvindelige informanter både indtager en kønsrolle som kvinde, men ligeledes en arbejdsmæssig rolle i form af deres job som fængselsbetjent. Mens deres kønsrolle således lægger op til *communal traits* og dermed den mere feminine arbejdstilgang, indebærer jobbet som fængselsbetjent, der traditionelt set anses for værende et maskulint arbejde, flere *agentic traits*, hvorfor Eagly påpeger, at dette kan føre til bias, hvis de stereotyper, der knytter sig til de forskellige sociale roller (i dette tilfælde kønsrollen og den arbejdsmæssige rolle) ikke harmonerer med hinanden (Eagly & Karau, 2002:574; Fjendbo, Pedersen & Toft, 2017:80). Teorien har således til formål at bidrage med at opnå indsigt i kvindernes sociale roller og hvorledes og i hvilket omfang de oplever, at disse forventede samfundsskabte stereotyper og egenskaber influerer deres position og håndtering af hverdagen i fængselsinstitutionerne.

Intersektionalitet

Ifm. den indsamlede empiri fremgik det under kodningsprocessen, at intersektionalitetsbegrebet forekommer relevant at inddrage til forståelsen af de kvindelige fængselsbetjentes position i fængselsinstitutionerne. Dette da begrebet tillader at se nærmere på sociale kategorier som eksempelvis køn, klasse, etnicitet og alder som gensidige konstruerende på både et identitetsmæssigt- og samfundsstrukturelt niveau (Christensen, 2019:24). Der vil i det nedenstående således redegøres yderligere for begrebet og anvendelsen af dette i specialet.

Begrebet, der oprindeligt har sine rødder i sort amerikansk feminisme, har gennem tiderne været et centralt omdrejningspunkt i de sorte amerikanske kvinders historie, men blev for første gang teoretiseret af juristen Kimberle Crenshaw (1989, 1991) og senere hen Patricia Hill Collins (1998), som en måde til at belyse sorte kvinders dobbelte undertrykkelse i form af køn og race, set ift. hvide kvinder og sorte mænd. Begrebet havde dermed til formål at rette en direkte kritik af den racisme og kolonisme, der hærgede i det amerikanske samfund og i mainstream feminisme generelt (Christensen, 2019:24, Christensen & Siim, 2006:33-34). Siden da har begrebet de seneste tre årtier bevæget sig indenfor forskellige forskningsmæssige discipliner og feministiske positioner, hvilket har placeret intersektionalitet centralt inden for kønsforskningen. Set i lyset af dette, forekommer der dermed ikke en entydig definition, der dækker over begrebet og dets anvendelse, da det både kan argumenteres for at indeholde teoretiske og metodiske implikationer og ligeledes være en analytisk tilgang og et perspektiv til forskningsfeltet, der alle insisterer på systematiske overvejelser, omhandlende hvorledes køn spiller sammen med øvrige forskelsættende kategorier (Christensen, 2019:24; Fiig, 2019:5; Davis, 2008: 68).

I indeværende analyse anvendes intersektionalitet som et perspektiv til at belyse individers (magt)position i konkrete situationer og strukturelle sammenhænge, forment af forskellige identitetsmarkører (som bl.a. køn, etnicitet og alder), de sociale praksisser samt af den daglige interaktion, som disse er en del af. Med dette menes, at der i nærværende undersøgelse ikke alene ses på kvindernes position ift. køn som en identitetskomponent i fængselsinstitutionerne, men derimod hvorledes køn spiller sammen med øvrige sociale differentieringsformer i forståelsen af kvindernes position i og håndtering af hverdagen. Dermed gøres der brug af det ikke-additive princip, der henviser til, at forskellige magthierarkier gensidigt er med til at konstruerer hinanden, hvorfor ingen af kategorierne kan stå alene eller giver mening i sig selv, men i samspil producerer effekter og processer, der er mere end bare summen af de enkelte dele (Jensen & Christensen, 2011: 73-74; Christensen & Siim, 2006:33). Kvindernes position og identitet som fængselsbetjente anskues således som værende en dynamisk proces, præget af den kontekst de befinder sig i, hvorfor begrebet i mindre grad anvendes til at se på kategorierne som færdige slutpunkter, men i højere grad som dynamiske komponenter, hvor betydningerne skabes i mødet mellem kategorierne. Dermed kan disse komponenter i samspil have betydning for både identitetskonstruktioner, magt og positionen, da de sommetider både kan forstærke hinanden, men ligeledes svække og underkende hinandens betydning. Dermed ændrer de sociale kategorier deres betydning, når de anvendes i en intersektionelt perspektiv

(Christensen, 2019:25). Således har begrebet til formål at bidrage med indsigt i hvorledes de forskellige sociale differentieringsformer i samspil er med til at påvirke de kvindelige fængselsbetjentes position i institutionerne.

Identitetsbegrebet

Empirien viste, at hele identitetsspørgsmålet er et væsentligt aspekt at medtage ift. kvindernes håndtering samt positionering – ikke blot i fængselsinstitutionerne, men ligeledes for deres position udenfor. Det blev således klart i kodningsprocessen, at de to positioner hænger unægtelig sammen, da den professionelle identitet og dermed positionen som fængselsbetjent er med til at påvirke den private identitet uden for murene og omvendt. Det synes dermed relevant at konkretisere hvorledes identitetsbegrebet forstås og anvendes i indeværende speciale, da selve begrebet rummer flere aspekter og stor diversitet.

Identitet er et veldebatteeret begreb. Således forekommer der perspektiver og teorier, der sætter fokus på identitet som værende enten noget individer *gør*, altså en dynamisk og konstant foranderlig proces, eller noget individer *er*, der indebærer forestillingen om, at hvert individ har en iboende kerne – et autentisk selv. Sociologerne Gubrium & Holsteins forståelse af identitet, og den forståelse specialet læner sig op ad, ligger i, at selvet ikke skal forstås som en menneskelig identitetskerne, men i højere grad skal anskues som et socialt selv, der er funderet i den sociale struktur, individet er en del af, hvor vi konstant tilpasser os den aktuelle sociale kontekst. Med dette menes, at individet konstant er en del af den sociale interaktion, der er internaliseret i hver enkelt af os og konstant forhandles af individet selv og dennes omgivelser, hvorfor det er gennem interaktionen, at vi som individer danner en bestemt subjektivitet, som vi handler og træffer moralske beslutninger ud fra, og som *gør*, at vi forstår os selv på en særlig måde. Dermed anlægger Gubrium & Holstein et relationelt perspektiv på identitetsbegrebet og illustrerer hvorledes de forskellige sociale strukturer og organisationer er medvirkende til at forme individets identiteter (Gubrium & Holstein, 2001:6-7).

Med afsæt i dette forekommer der i specialet en antagelse om, at kvindernes identiteter skabes i samspil med andre, herunder i interaktionen med omgivelserne – både inden- og udenfor fængselsinstitutionerne. Dermed belyses og inddeles kvindernes identiteter i henholdsvis den professionelle- og privat identitet i det analytiske arbejde, da kodningen af den indsamlede empiri lagde op til denne skildring mellem de forskellige positioner og

identiteter. Samlet for dem begge er, at de tager udgangspunkt i Gubrium & Holsteins forståelse af identitet, hvor sociale strukturer og interaktion spiller en central rolle og hvor identiteten konstant influeres af de forskellige sociale arenaer, vi indtræder og dermed det samfund, vi er en del af. I det følgende skildres både Gubrium & Holstein samt Järvinen & Mik-Meyers teoretisering af den *institutionelle identitet*, til at illustrerer hvorledes den professionelle identitet influeres af de organisatoriske rammer og strukturer, som kvinderne er en del af og dermed skal forholde sig til i jobbet som fængselsbetjent. Dette sammenholdes med Goffmans teori om *den totale institution*, som en måde at sætte den professionelle identitet i kontekst, herunder de strukturelle forhold, som gør sig gældende i fængselsinstitutionerne.

Den professionelle identitet

Gubrium & Holstein opererer med begrebet *Institutionelle identiteter* (2001), som en måde til at beskrive hvorledes identiteter i dag, i langt større omfang bliver konstrueret indenfor de rammer og strukturer, som en given institution og organisation fremsætter. Med dette menes, at institutionerne, heriblandt fængselsinstitutionerne, er med til at påvirke de implicerede, både indsattes og ansattes, definition af hvem de er og hvem, de ønsker at være, hvorfor de synes at bidrage til konstruktionen af institutionelle identiteter. Gubrium & Holstein pointerer, at der især inden for velfærdsinstitutioner forekommer en tendens til, at borgerne konstruerer nogle "problemidentiteter", som er de handlinger, der falder uden for normen og som dermed er de identiteter velfærdsindsatserne er rettet mod (Gubrium & Holstein, 2001:9-11). Rammerne for disse indsatser synes således at have indflydelse på de ansatte, herunder fængselsbetjentene, da velfærdstiltag og ændringer af nye politikker unægtelig påvirker de ansattes måde at udføre deres arbejde på og dermed deres identitetsrum (Kolind, Frank & Holm, 2014:117).

Järvinen & Mik-Meyer (2012) beskriver med afsæt i Gubrium & Holsteins tanker, ligeledes den professionelle institutionelle identitet, som værende influeret af de særlige rammer, som velfærdsstaten har sat op for de professionelle og som dermed har indflydelse på arbejdsvilkårene og selvforståelsen. De påpeger hvorledes den professionelle rolle i dag, har ændret sig fra udelukkende at fungere som ekspert til nu at agere facilitator og rollemodel, hvis formål er at igangsætte en positiv udviklingsproces, hvor borgeren i større omfang ansvarliggøres for sin egen situation og selvudvikling, og hvor de strukturelle forventninger til at de professionelle arbejde gør, at deres professionelle identitet skal findes heri. Samtidigt understreger de, at denne udvikling i velfærdsinstitutionerne, har en

vis indvirkning på det relationelle arbejde mellem den professionelle og borgeren, da der kan forekomme en strukturel forventning om, at den professionelle investerer mere af sin personlighed i arbejdet med den indsatte end tidligere, herunder eksempelvis det at kunne udvise empati og forståelse samtidigt med, at der forekommer nogle lovmæssige og organisatoriske rammer for arbejdet med borgeren/den indsatte, som skal efterleves (Järvinen & Mik-Meyer, 2012:13-26).

Konteksten, og dermed den sociale arena som den professionelle institutionelle identitet opererer i, kan forstås ud fra Erving Goffmans begreb om *totalinstitution* (1967). Ifølge Goffman skal en totalinstitution nemlig forstås som værende et opholds- og arbejdssted, hvor ligestillede mennesker lever en indelukket tilværelse, afskåret fra samfundet i en længere periode – eksempelvis som i en fængselsinstitution. Den totale institution udgør dermed en barriere for social interaktion med omverden, karakteriseret ved bl.a. pigtrådshegn og aflåste døre, hvilket begrænser individets frie muligheder og forhindrer dem i at forlade institutionen. Der forekommer dermed et vis hierarki og en magtbalance mellem de indsatte og ansatte, som har en indvirkning på den position og identitet, der skabes i den sociale arena (Goffman, 1967:12-13). Betjentenes professionelle identitet og deres selvforståelse forekommer dermed nært forbundet til deres interaktion med og relationer til både indsatte og ansatte. Ikke nok med at der forekommer strukturelle rammer, love og regler, der skal følges, præges deres selvforståelse og håndtering af arbejdsopgaverne ligeledes af de uskrevne normsæt og regler omhandlende hvorledes de ideelt set bør forholde sig til hinanden og de indsatte (Nielsen, 2012:198).

Opsamling

De anvendte teoretiske perspektiver er som nævnt alle udvalgt med afsæt i det empiriske materiale. Teorierne om Sociale Role, Intersektionalitet samt Identitet, har til formål at supplere hinanden i forsøget på at belyse den positionering kvinderne selv italesætter at opleve som fængselsbetjente og den måde de håndterer de hverdagsmæssige aspekter.

Kapitel 4

De kønnede betydninger i betjentrollen:

Indeværende analysedel sætter fokus på de kønnede betydninger, kvinderne italesætter ifm. fængselsbetjentrollen samt -kulturen. Således søger kapitlet at bidrage til specialets problemstilling, ved her i gennem at opnå indsigt i den position, kvinderne oplever at besidde i fængselsinstitutionerne. Nærværende kapitel introduceres således af et afsnit omhandlende fængselskulturens udvikling – herunder kvindernes oplevelse af fængselsmiljøet samt deres italesættelse af organisatoriske forskelle. I forlængelse her af præsenteres den kønnede fordeling af arbejdsopgaver og udnyttelse af kompetencer, efterfulgt af et afsnit omhandlende kvindernes relationer til de mandlige og kvindelige kollegaer. Kapitlet søger således, med inddragelsen af *Sociale Role Theory*, *Intersektionalitet* samt øvrig relevant litteratur, at illustrere de kønnede betydninger og forskelle, der ifølge kvinderne gør sig gældende, ved arbejdet som kvindelig betjent indenfor fængselsvæsenet.

Fængselskulturens udvikling

Som beskrevet indledningsvist i specialet, er fængselsvæsenet traditionelt set, altid blevet anskuet som værende et mandsdomineret fag indeholdende maskuline kvaliteter, såsom dominans, autoritet og aggressivitet, til sammenligning med både politivæsenet og militæret (Liebling & Schefer, 2012; Zimmer, 1986; Bloksgaard & Faber, 2004; Sløk-Andersen, 2018). Til trods for at *"... det jo altid har været en mandeverden, det med at være fængselsbetjent"* (Rikke: 829), så er der ifølge kvinderne sket en ændring af fængselskulturen, og i måden kvinderne har fået etableret og positioneret sig selv på gennem årene, som har bevirket, at kulturen i dag ikke forekommer helt så maskulinpræget som tidligere. En af grundene skal således findes i det stigende antal kvindelige betjente, som har fundet vej til faget. Lise, der i dag arbejder i en pension, men har mere end 30 års erfaring indenfor fængselsvæsenet, og dermed har oplevet fængselskulturen og dennes udvikling på tættest hold, udtrykker det skift, der er sket således:

"Altså da jeg startede, der blev man målt og vejet og fundet for lidt – dét gjorde man. Men det er så også mange år siden (I: Ja) men det tror jeg simpelthen ikke, der er noget af i dag" (...)"Jamen jeg tænker det, at der kommer flere og flere kvinder i forhold til dengang jeg startede, der var det en mandsdomineret verden, rigtig mandsdomineret verden (...) og man

skulle helst være lidt drengepige for at kunne leve sig ind i denne her rolle. Men det er der jo ikke mere, altså. Der er det acceptabelt og det er okay, at man bare er pige-pige (...)" (Lise: 362-365, 381-384).

Der synes dermed at være sket en udvikling og et skift i mentaliteten, både ift. synet på de kvindelige fængselsbetjente i institutionerne og ligeledes ift. selve kulturen. Hvor kvinderne tidligere i større omfang mødte modstand, blev begloet samt vurderet og fundet for lidt af de mandlige kollegaer (Zimmer, 1986), synes accepten omkring kvindelige fængselsbetjente i fængselsmiljøet i dag således øget, i takt med kvindernes stigende tilslutning til faget (Bruhn, 2013). Den stigende accept af kvindelige betjente fandt Carlson et al. (2004) ligeledes frem til i deres undersøgelse, hvor de tilsvarende konkluderede, at de mandlige betjente i større omfang anså deres kvindelige kollegaer som kompetente. Den kønsmæssige begyndende udligning blandt ansatte har således medført en normalitet, som ifølge kvinderne langt hen ad vejen har ændret det traditionelle syn og mentaliteten blandt de mandlige kollegaer og i kulturen omhandlende hvordan en typisk fængselsbetjent ser ud. Således giver kvinderne udtryk for at opleve en større forståelse og erkendelse af de kvindelige kompetencer, hvilket synes at have fordret en større accept af kvindernes placering i faget og dermed en fængselskultur, der ifølge kvinderne, ikke synes så maskulinpræget længere (Rikke: 507-520, 541-546; Caroline: 746-748; Mette: 582-584; Marianne: 376-379, 553-554). Som førnævnte citat illustrerer, oplever kvinderne ikke nødvendigvis et forventningspres om at udstråle maskulinitet for at blive accepteret længere, da femininitet ligeledes synes at have vundet indpas i kulturen (Carlson et al., 2004). Med afsæt i Social Role Theory, kan der således argumenteres for, at de forventninger og stereotyper forbundet til positionen og rollen som fængselsbetjent, herunder at det er et særpræget mandefag, løbende synes at blive nedbrudt internt i kulturen, i takt med den stigende tilslutning og accept, der flourerer blandt de mandlige ansatte (Eagly: 2002, 2016).

Stadig spor af en mandeverden

Til trods for at kvinderne som udgangspunkt gav udtryk for, at de hverken oplever eller bemærker en særpræget mandsdomineret fængselskultur i dagligdagen, forekommer der alligevel en bevidsthed omhandlende de mere maskuline aspekter af fængselsinstitutionerne, når de adspørges og forholdes til det. Således når Marianne frem til den erkendelse, at faget i en vis udstrækning stadig besidder karakter og spor af en mandeverden:

”... altså man kan godt mærke, at det er lidt en mandeverden stadigvæk. Det tænker jeg altid, at man vil kunne (...) med deres røverhistorier og ”Nu har vi slås med den ene og den anden”. Altså det er sådan noget der. Det der lidt tunge. De går ikke lige og sidder eller snakker om at ”Nu var jeg lige nede og trøste ham der. Han havde fandme en skidt dag”. Det sidder de altså ikke og siger. Så jeg tror altid, at der altid vil være lidt af det der i vores fag. Det tænker jeg. Også fordi det er jo mandlige indsatte.” (Marianne, 392-394,399-403).

Marianne skildrer således mellem det tunge, det at slås og fortælle røverhistorier, på den ene side, og det bløde og omsorgen på den anden side. Således pointerer hun implicit, at det at slås og fortælle røverhistorier er en maskulin kvalitet, der altid synes at forekomme i fængselskulturen og særligt i interaktionen heri, da de mandlige betjente i mindre grad synes at italesætte de mere feminine kvaliteter og egenskaber såsom at yde omsorg (Bloksgaard, 2010; Eagly, 2002, 2016). Dermed fastholdes den maskuline tone blandt de mandlige betjente, hvilket er med til at opretholde en vis grad af maskulin kultur i fængselsinstitutionerne. I og med at majoriteten af de indsatte er mænd, understreger kvinderne, at en del af forklaringen på de maskulinpræget aspekter i miljøet ligeledes skal findes heri, da mændene samlet set er et flertal, hvorfor de unægtelig har en vis indvirkning på kulturen og derfor på sin vis stadig præger den.

Empirien viste yderligere, at til trods for den overvejende udvikling i kulturen og mentalitet, foreligger der stadig nogle kønnede forestillinger forbundet til betjentrollen hos især de ældre mandlige ansatte, som synes at være en del af den *gamle* skole. Således italesætter Mette, at det nok er: *”... mest ved de ældre personalegrupper, som måske har været der i 20-30 år. De har nok stadigvæk den der lidt mere, at vi burde være flere mænd end kvinder”* (Mette: 590-592). Ifølge kvinderne har køn i samspil med alder og ancienniteten (jf. intersektionalitet) i faget således en betydning ift. hvilken oplæring, man har fået, og den tilgang betjente har til fængselskulturen, herunder til tilslutningen af kvindelige fængselsbetjente samt måden at tilgå arbejdsopgaverne på (Mette: 590-592; Marianne: 466-470; Caroline:367-370). Denne gruppe af betjente synes at medvirke til en fastholdelse af den mere traditionelle tilgang til faget, hvor de maskuline aspekter såsom vold, magt og hierarki er i højsædet og hvor tilgangen til jobbet i højere grad drives af macho-behovet, hvorfor de har: *”... taget det her job af en årsag. Det er jo for at rende rundt og svinge med nøglerne, og så blære sig i deres uniformer”* (Rikke: 999-1001), hvilket illustrerer det *”magtjob”* som fængselsbetjentrollen kan siges at være (Foucault, 2002). Ligesom kvinderne i nærværende undersøgelse italesætter en oplevelse af magtstyrede betjente, fandt Crawley (2004) i sin undersøgelse ligeledes frem til, hvorledes nogle mandlige

betjente anser machismo som væsentlig og nødvendig ift. at kunne udføre jobbet bedst muligt. Til trods for at disse betjente er med til en vis opretholdelse af den gamle og mere maskulinpræget kultur, er det alligevel kvindernes oplevelse, at fængselskulturen er ved at aflive de fleste af dem.

Organisatoriske betydninger af kulturen og arbejdsopgaverne

En væsentlig faktor i fængselskulturens udvikling skal bl.a. findes i de organisatoriske tiltag, der forekommer i fængselsinstitutionerne. Ifølge Caroline, der til dagligt arbejder i en fællesskabsafdeling i en lukket fængselsinstitution, afhænger fængselskulturen ikke mindst af den ledelse og ledelsesstil, der bliver kørt i de enkelte institutioner. Således påpeger hun at:

”... nu kan jeg jo kun snakke om mit eget hus, men den ledelse jeg har derovre, de vil ikke have den maskuline kultur. De vil ikke have denne her kæft, trit og retning og (...) at vi skal slå hårdt mod hårdt. Altså vi skal ville det bløde, men kunne det hårde. Og det det kan vi. Men dagligdagen den glider nemmere, når man har dialogen (Caroline: 362-367).

Ud fra ovenstående citat forekommer der dermed en bevidsthed fra ledelsens side om, hvorledes kulturen skabes og hvilke værdier, der arbejdes med i det daglige. Således har man i den pågældende lukkede fængselsinstitution netop taget stilling til de kønnede betydninger i arbejdsmiljøet og -kulturen, ved at forholde sig til den tilgang betjentene tilgår arbejdsopgaverne på. Der arbejdes således målrettet mod at distancere sig fra den maskuline kultur, der associeres med den hårde tilgang og manglende dialog, hen mod de mere bløde værdier. Dermed forsøger man at videregive disse værdier til de nye elever for at sikre sig, at denne maskuline kultur ikke opstår og for at opretholde denne udvikling og mere rummelige mentalitet blandt betjentene i fremtiden (Caroline: 388-390).

Ift. de mere overordnede strukturelle rammer, opstiller Kriminalforsorgen ingen organisatoriske forskelle på det at være mandlig og kvindelig fængselsbetjent. Dette da det forventes, at samtlige betjente upåagtet køn, kan håndtere og formidle de arbejdsopgaver, der forekommer i institutionerne. Den eneste kønnede forskel og begrænsning, der rent organisatorisk forekommer i jobbet er, at betjentene kun må visitere og tage urinprøver indenfor samme køn (Visitationscirkulæret §2 stk. 2), hvilket flere af kvinderne godt kan se logikken i (Lise: 478-481; Caroline: 648-649; Marianne: 658-659). Således understreger Rikke:

"... det synes jeg jo ikke er noget, Kriminalforsorgen har sat forkert op. Men det er den forskel, der er, fordi der er jo mange flere mandlige indsatte. Så det vil sige mine mandlige kolleger, de visiterer mere, og de tager flere urinprøver." (Rikke: 949-951)

Som Rikke pointerer, gør den ulige kønsmæssige fordeling af indsatte, at der uundgåeligt og ufrivilligt opstår en vis forskel i arbejdsopgaverne grundet det organisatoriske reglement. Kvinderne giver således overordnet udtryk for, at de ikke føler sig forskelsbehandlet eller diskrimineret af Kriminalforsorgen, da reglerne trods diversiteten af indsatte forekommer ens for hver de kønnede parter, hvorved der synes at herske en organisatorisk ligestilling mellem kønnene (Rikke: 971-975; Caroline: 653-656). Alligevel har reglerne om visitation og urinprøver en vis betydning for kvindernes dagligdag, da de medfører en begrænsning i deres udførelse af de daglige arbejdsopgaver og en oplevelse af at være utilstrækkelig og overflødige i visse aspekter af betjentrollen. Dermed tilegner de organisatoriske rammer sig en vis kønnet betydning i dagligdagen, til trods for kvindernes generelle oplevelse af ligestilling i organisationen (Marianne: 665-667; Caroline: 748-758). Dette synes ligeledes at have indflydelse på hvorledes, kvinderne ser på deres eget køn og på den kønnede fordeling af betjentene, da der kan forekomme en problematisering i stigningen af antallet af kvindelige betjente grundet den begrænsning, der rent praktisk og organisatorisk foreligger i arbejdsopgaverne (Caroline: 646-647, 749-750) (Andersen, 2018b).

Kønnede forskelle i kompetencer og arbejdsopgaver

Som illustreret ovenfor, forekommer der ufrivillige forskelle i arbejdsopgaverne, til trods for Kriminalforsorgens forsøg på ligestillede retningslinjer for begge køn. Empirien viste i forlængelse heraf, at der samtidigt forekommer "frivillige" fordelinger af arbejdsopgaver internt blandt betjentene, som en måde til at drage nytte af de kompetencer, der synes at foreligge indenfor de respektive køn. Kvinderne pointerer, at selvom alle betjente skal kunne udføre de samme opgaver, er der særligt forskel i arbejds måden og tilgangen til de indsatte, da mænd og kvinder ikke tænker ens, hvorfor hvert køn er i besiddelse af forskellige kompetencer, som betjentene forsøger at navigere i og uddele arbejdsopgaverne efter (Marianne: 939-941; Rikke; 516-519, Caroline:487-489; Mette: 169-171).

Kommunikative samt konfliktnedtrappende arbejdsopgaver

Kvinderne italesætter, at til trods for at både de mandlige og kvindelige betjente dagligt udfører relationsarbejde med de indsatte, forekommer det nemmere og mere naturligt for kvinderne, da disse i højere grad tillægger dette en bevidsthed og fokusering (Marianne:

952-955, Caroline: 287-288, Lise: 66-67). Ifølge kvinderne kommer det særligt til udtryk ved, at kvinder besidder og udviser mere omsorg og tålmodighed samtidigt med, at de forekommer mere lyttende, hvilket mændene ikke altid hverken formår, evner eller magter (Marianne: 332-336, Mette: 186, Caroline: 287-289) (Broverman et al., 1972). Som Lise pointerer: *"... en mand sidder ikke og tuder over for en mand, vel? Men det er okay overfor en kvinde."* (Lise: 65). Dermed forekommer der nogle kønnede forestillinger såsom, at mænd ikke udviser sårbarhed overfor hinanden, hvilket synes at have betydning for det relationsarbejde, der dagligt skabes i institutionerne. Dette da kvinderne som udgangspunkt oplever at kunne opnå en større følelsesmæssig kontakt til de mandlige indsatte qua denne sensitivitet. Disse kønnede forestillinger synes således at stemme overens med det Eagly omtaler som *injunctive norms* (2002), hvor de samfundsskabte forventninger og normer forbundet til kønsrollerne, ligeledes er med til at præge de forventninger, der er til kønnene inde i fængselsinstitutionerne (jf. Social Role Theory).

Empirien viste, at der således forekommer en antagelse blandt informanterne om, at de kvindelige betjente generelt er bedre til at tale og kommunikere med de indsatte, hvilket synes at være en kvalitet, der bevidst anvendes i fordelingen af arbejdsopgaverne i fængselsinstitutionerne (Bruhn, 2013; Britton, 2003; Tait, 2012; Andersen, 2018b). Således italesætter Rikke, hvorledes kvinderne særligt bruges til at tale konflikterne ned i tilspidsede situationer, da de har en beroligende effekt, hvilket er en tilgang, hun tillærte af en tidligere indsat på fængselskolen og en strategi, der stadig anvendes i dag:

"... han sagde til os, at der ikke er noget prestige i at slå en kvindelig betjent ned. Så sagde han så, og i stedet for det der man altid gør, med at sende de store mænd ind, når der er ballade, så send en kvinde ind, for hun har en beroligende effekt. Og jeg ved ikke, om det er noget med folks mor-gen, eller hvad det er." (Rikke: 983-986)

Som ovenstående illustrerer, benyttes de kvindelige egenskaber og kompetencer således særligt til konfliktløsningen, da der forekommer et internt kodeks blandt de indsatte om, at man ikke slår på kvinder (Lise: 52; Caroline: 350-352). Som Caroline understreger, så er der *"... sgu ikke noget prestige i at slå på mig. Det er der hverken qua min alder eller qua mit køn."* (Caroline: 272-273), hvilket således illustrerer den betydning alder og køn har for kvindernes position i fængselsinstitutionerne (jf. intersektionalitet). Dermed er det i disse situationer særligt de kvindelige betjentes kompetencer, der sættes i spil, da risikoen for magtkampe mellem de mandlige indsatte og ansatte synes større, i de tilfælde en mandlig fængselsbetjent sendes ind i konfliktsituationerne. Dette da det ifølge kvinderne

forekommer konfliktoptrappende, hvilket indikerer den maskuline positioneringskamp, der ligeledes foregår i fængselsinstitutionerne (Caroline: 273-276, Lise: 43-46, Mette: 85-87, Marianne: 310-311). Som Mette påpeger:

"Mange af dem der kommer ind og sidder, har jo ikke tiltro til autoriteter. Så hvis der kommer en stor mand og ligesom brøler noget igennem, så føler de sig... Så går de i forsvar og så bliver det mere kamp mod kamp. Hvor i mod hvis det er en kvinde, der henvender sig til dem og måske bruger den der lidt moderlige/søsterlig tilgang, så får du en helt anden udgang af denne her situation, der nu end kan være der" (Mette: 85-89)

Det kvindelige perspektiv synes således at bevirke, at der forekommer mindre magtanvendelser, jo flere kvindelige betjente, der er på arbejde. Således viste undersøgelsen, at den kvindelige omsorgsfulde tilgang har en afgørende betydning for hvorledes dagligdagen forløber og dermed også i fordelingen af arbejdsopgaverne mellem betjentene (Mette: 594-603).

Håndteringen af fysiske og risikofyldte arbejdsopgaver

Mens det ifølge kvinderne oftest er dem, der anvendes til den indledende konflikthåndtering, er de ligeledes bevidste omkring, hvor de mandlige betjentes kompetencer og forcer ligger. Således ekspliciterer Caroline, at hvis de er: *"... i den konflikt, der ikke kan tales ned, jamen så sender vi nogle store stærke mænd"* (Caroline: 352-353). Dermed sættes mændene i højere grad i stilling i de tilfælde, hvor fysiske kampe opstår eller hvor risikoen for magtanvendelser forekommer (Mette: 79-82, Rikke: 521-524, Marianne: 362-365). Således påpeger Rikke:

"Altså, man skal jo heller ikke være idiot. Hvis man har bokset med en eller anden kæmpe gut, så skal man jo heller ikke, hvis der står tre små damer, og så der står fire store mænd, så er det klart, så giver det mening, at det er de fire store mænd." (Rikke: 521-524).

Der forekommer dermed en bevidsthed blandt kvinderne om, at mændene generelt er fysisk stærkere og dermed bedre til at tage fat, hvorfor det forekommer meget naturligt, at de i tilfælde af en større slåskamp ofte tager over for kvinderne (jf. Sociale Role Theory). Den fysiske styrke synes således at have en betydning ift. fordelingen af arbejdsopgaverne mellem kønnene i dagligdagen, hvilket bevirker, at det typisk er de større mænd, der vælges til håndteringen samt åbningen af dørene, når de har med særlige farlige eller flugttruede indsatte at gøre (Mette: 81-82; Marianne: 672-676). Lignende undersøgelser har ligeledes konkluderet, hvorledes mandlige betjente primært håndterer de mere voldelige situationer,

da den fysiske styrke bl.a. fordrer en forventning om, at mandlige betjente skal udstråle hårdhed og opretholde en vis relationel distance til de indsatte (Britton 2013; Tait, 2012).

Til trods for at kvinderne udtrykker en bevidsthed om, at de rent arbejdsmæssigt skal kunne det samme og ligeledes gør det samme, så ekspliciterer de, at de godt kan se fornuften i, at mændene i større omfang varetager denne type opgaver grundet deres fysiske formåen (Caroline 675-678, Marianne: 699-705, Rikke: 521-524, Mette: 93-96). Der forekommer dermed ikke en oplevelse af at blive forbigået eller tilsidesat, men i højere grad en følelse af at blive beskyttet og passet på, hvilket kvinderne i nærværende undersøgelse giver udtryk for at finde kærkomment. Således hersker der en vis tryghed fra kvindernes side om til tider at træde i baggrunden, og lade mændene gå forrest i tilfælde af, de større fysiske konflikter og magtanvendelser (Caroline: 674-684; Rikke: 529-531; Mette: 93-96). Dette fandt Faber og Bloksgaard ligeledes frem til i deres undersøgelse fra 2004 omhandlende kvindelige politibetjentes position i politivæsenet. Her oplevede kvinderne tilsvarende en beskyttelse fra deres mandlige kollegaer, der i højere grad søgte at træde ind foran kvinderne i tilspidsede situationerne, som en måde at sikre, at de ikke kom til skade (*Jf. Kvinder i uniformer*).

Kønnede betydninger blandt kollegaerne

Betydningen af karakter, alder og erfaring

Ifm. undersøgelsen viste empirien ligeledes, at kvindernes position i fængselsinstitutionerne, bl.a. afhænger af de relationer, kvinderne har til deres kollegaer. Alder, erfaring samt personlighed spiller således en afgørende rolle i skabelsen af den position kvinderne indtræder i fængslerne, her i blandt kvindernes evne til at stå op for sig selv og sige fra overfor de mandlige kollegaer. Ifølge Rikke forekommer der en lighed mellem det at være en *stærk* kvinde, der kan sige fra og den jævne fordeling af indflydelse og magt, der synes at forekomme mellem de kvindelige og mandlige kollegaer:

"... så tror jeg også igen, qua min alder og så det der med, at man har været i branchen i så mange år og man kender kollegaerne og de kender dig. Så (...) Og jeg er jo ikke en, altså hvis der nogen, der siger noget til mig, så skal de nok få igen, ik? Og det ved de godt. Så der jo ikke er nogen, der kommer og overfalder mig verbalt af kollegerne eller noget"(Rikke: 507-511).

Citatet illustrerer hvorledes alder, anciennitet og kendskab (jf. Intersektionalitet) har stor betydning for samarbejdet med og positionen blandt de mandlige kollegaer og angiver implicit, hvorledes den selvstændige og karakterfaste personlighed, er medvirkende til en

vis opretholdelse af magtbalancen mellem kønnene, eftersom denne fordrer en vis indflydelse og medbestemmelse i institutionerne. Kvindernes position styrkes dermed i takt med alderen og ancienniteten (Andersen, 2018b), hvorfor jo længere tid de har været i faget, jo mere kendskab er der til deres person og evner, og jo mere magt og indflydelse får de blandt de mandlige kollegaer.

Empirien viste i forlængelse heraf en bevidsthed blandt kvinderne om, at de yngre kvindelige kollegaer i højere grad skal arbejde hårdere, da deres unge alder, manglende anciennitet og køn, har en væsentlig betydning for deres opfattelse af fængselskulturen og for evnen til at blive accepteret og respekteret af de mandlige kollegaer. Set ift. intersektionalitetsbegrebet (jf. Intersektionalitet), kan der argumenteres for, at de tre kategorier (køn, alder, anciennitet) i samspil er med til at svække de yngre kvinders position i institutionerne, mens de i modsætning er med til at styrke positionen for undersøgelsens implicerede kvinder. Således testes eleverne i større omfang af de mandlige ansatte, gennem eksempelvis brug af humor, hvorfor det generelt kan tage sin tid som ung og uerfaren at finde sin plads blandt og relation til de ældre mandlige kollegaer (Mette: 785-792; Marianne: 564-577; Caroline: 328-331). Dette viser sig ligeledes gældende blandt de kvindelige kollegaer. Således italesætter informanterne, der ligeledes fungerer som praktikvejledere og derfor har indsigt i de dynamikker, der gør sig gældende i institutionerne, at de kvindelige elever til tider møder mere modstand fra de erfarende kvindelige betjente end de mandlige, da disse i højere grad synes at betvivle deres kunnen. Dette understreges bl.a. Marianne:

"... jeg ved, at mange af de unge piger, altså vi har mange pæne piger, som er kommet ind her de sidste par år og de har haft det virkelig, virkelig svært. Og det er faktisk ikke engang de mandlige kollegaer. Det er mere de kvindelige ældre kollegaer, du ved, der tænker "Åh, pretty face" og "Hvad skal hun her. Hun har ingen hjerne"-agtig." (Marianne: 581-585)

Citatet illustrerer dermed, at der forekommer en vis modstand indenfor det kvindelige køn, hvilket bevirker, at de yngre kvindelige elever fra begyndelsen skal nedbryde de fordomme, der er omkring dem, såsom at de ikke er kompetente og intellektuelle nok, og dermed skal arbejde hårdere for at opnå en accept blandt den mere erfarende og ældre kvindegruppe. Ved at Marianne anvender termen *pæne piger* (hvilket både kan tolkes som værende fysiske og adfærdsmæssige karakteristika), kan dette indikere at være forbundet med en vis opmærksomhed, hvilket kan være medvirkende til skabelsen af mulige positioneringskampe inden for kønnene. En del af problematikken skal findes i, at den ældre

personalegruppe generelt ikke oplever de yngre elever som værende selvtænkende og selvstændige nok, hvilket skaber en kløft mellem grupperne, da de ældre betjente ikke føler sig trygge ved det faktum, at så uerfarne unge elever skal tage vare på deres sikkerhed. Dette bevirker, at nogle af betjentene hellere vil undvære den ekstra bemanning eller arbejde det ekstra, end at få unge ind uden nogen former for livserfaring, hvilket afstedkommer den holdning, at systemet har fejlet ved ikke at nedsætte en aldersgrænse for uddannelsen (Mette: 618-671). Der kan således argumenteres for, at disse prætaget fordomme og holdninger til unge elever, har en indvirkning på den position, de indtræder og skal tilkæmpe sig.

Engagement og professionalisme

Et af de karakteristika som kvinderne finder styrkende for deres position, skal ligeledes findes i det at være opsøgende og aktiv. Marianne ekspliciterer således den betydning, det har at være initiativrig i beslutningsprocesserne:

"Du skal ikke være den lille mus, der sidder over i hjørnet og bare nikker, når de sidder måske og snakker om nogle beslutninger, der skal tages. Eller når de siger "Nu skal vi ned og rydde en hel afdeling", hvor vi ved måske, at vi kan få nogle konflikter eller en slåskamp eller, hvor der kan være noget slemt. Altså at man også har noget at byde ind med. Det sætter de altså stor pris på. Det gør de sgu. At man ikke bare sidder i baggrunden og gemmer sig lidt, ik? Det gider de ikke. Man skal have nosser, som jeg siger (griner). Det skal man altså. Ellers bliver man sgu trådt på" (Marianne: 535-542)

Citatet indikerer, at anerkendelsen og respekten fra de mandlige kollegaer, bl.a. tilegnes gennem ansvarstagen samt det at være handlekraftig, frem for at være tilbageholdende og overlade styringen af de daglige arbejdsopgaver til mændene. Marianne skaber således implicit en sammenhæng mellem det at udvise fremtrædende adfærd med maskuline konneksioner, som det at *have nosser*, hvilket kan illustrere den ubevidste maskulinitet, der stadig kan synes at forekomme i faget. Fremtoning, sikkerhed og professionalisme er alle elementer, som ifølge kvinderne er medvirkende til en fremtrædende position blandt de kvindelige betjente, da det at have styr på de indsatte samt engagement i jobbet, bidrager til større accept og respekt fra de mandlige kollegaer (Lise: 401; Caroline: 414-417; Rikke; 570-583). Dette kan således argumenteres for at stå i kontrast til de samfundsskabte forventninger, der er til de kvindelige egenskaber, heriblandt passivitet (jf. Eagly & Karau, 2002) hvilket indikerer, at kvinderne med implementeringen af mandlige egenskaber som initiativrig og handlekraftig i større udstræk, styrker deres position blandt de mandlige

kollegaer. Dette illustrerer tilmed den mulige bias, der kan forekomme mellem de *communal traits* og de *agentic traits* (jf. Sociale Role Theory).

Opsamling

Nærværende analyseafsnit har undersøgt de kønnede aspekter, der forekommer i fængselsinstitutionerne – herunder i fængselskulturen, arbejdsopgaverne samt i relationerne til kollegaerne. Analysedelen demonstrerede, at der er sket en væsentlig udvikling i kvindernes position og placering, qua stigningen af kvindelige betjente i faget og ledelsesstilen i de enkelte institutioner. Til trods for at kulturen ikke synes så maskulinpræget som tidligere, udspiller der sig stadig enkelte maskuline aspekter. Det blev illustreret, at der ikke forekommer organisatoriske forskelle mellem kønnene, men at reglen om visitations- og urinprøver indenfor samme køn, påvirker og begrænser kvindernes mulige arbejdsopgaver, grundet majoriteten af mandlige indsatte. Ydermere viste analysedelen, at der forekommer nogle kønnede forskelle i fordelingen af arbejdsopgaver, da kvinderne i højere grad anvendes til den kommunikerende og konfliktnedtrappende del, mens mændenes kompetencer i større omfang sættes i spil ifm. de fysiske arbejdsopgaver. Slutteligt demonstrerede kapitlet, at særligt alder og erfaring har stor indflydelse på den position kvindelige fængselsbetjente har blandt både kvindelige og mandlige kollegaer, men at personlighed, engagement og professionalisme ligeledes spiller en central rolle i anerkendelsen fra de mandlige ansatte.

Kapitel 5

Identitetsskabelse

Ifm. databehandlingen fremgik det af materialet, at identitet er et centralt tema for de implicerede kvinders position – både inden- og uden for fængselsmurene. Således italesatte de alle, den indvirkning livet som fængselsbetjent har for selvopfattelsen af den professionelle og private position. Indeværende kapitel struktureres således i to overordnede kategorier, som samlet søger at bidrage med indsigt i hvorledes, kvinderne italesætter hele identitetsspørgsmålet. Den første kategori har således til hensigt at belyse, hvorledes den professionelle identitet som fængselsbetjent skabes, herunder hvilke refleksioner, der gør sig gældende ift. kvindernes tilgang til faget. Den anden kategori søger derimod at bidrage med indblik i den betydning, fængselsbetjentrollen har for kvindernes identitet i det private. Således forekommer der, med inddragelse af *identitetsteori* og andet relevant litteratur, en skildring mellem kvindernes position med og uden uniformen. Dette synes således at forekomme relevant ift. den givne problemstilling, da den netop bidrager med indblik i den position og strategi, som kvinderne skaber gennem deres identitet.

Den uniformerede professionelle identitet

Jobbet som fængselsbetjent indebærer specifikke målsætninger, værdier og krav til adfærd og tilgang (Kriminalforsorgens principprogram, 1993), som synes at forekomme styrende og rammesættende for hvor og hvorledes, den professionelle position og identitet som betjent skabes. Dette da man som tjenestemand repræsenterer en vis statslig organisation, hvorfor der således forekommer en offentlig forventning om, at disse følges og efterleves. Kvindernes professionelle identitet hænger således unægtelig sammen med den *institutionelle identitet*, som disse er en etableret del af (Grubium & Holstein, 2001; Järvinen & Mik-Meyer, 2012). Med dette menes, at Kriminalforsorgen som organisation og arbejdsplads repræsenterer et fælles betydningsindhold, der er medvirkende til at definere og identificere betjentene som værende en del af en gruppe og et fællesskab, der samlet arbejder mod en fælles målsætning om, at begrænse kriminaliteten i samfundet, gennem fuldbyrdelsen af den straf domstolene har fastsat (Kriminalforsorgen). Betjentene besidder således en todelt arbejdsopgave i at udøve den nødvendige kontrol og sikkerhed samtidigt med at støtte og motivere de dømte til en kriminalitetsfri tilværelse (Kriminalforsorgens principprogram, 1993), hvilket kan efterlade betjentene med en subjektiv vurdering af den balancegang, der forekommer mellem det *hårde* og det *bløde* (Billund, 2016). Der kan

således argumenteres for, at denne vurdering stiller krav til betjentenes refleksioner om hvilken type fængselsbetjent, de ønsker at være og dermed hvilken strategi og professionel identitet, de tillægger sig.

At kunne mestre at være sig selv

Ifølge kvinderne er det således væsentligt at finde sin egen måde at være fængselsbetjent på. Dette da de befinder sig på en dynamisk arbejdsplads, hvor ikke to dage er ens, og hvor de dagligt forholdes til menneskelige vurderinger omhandlende både indsatte og ansatte i fængselsinstitutionerne. Undersøgelsen viste, at det med at finde sig selv og hvem man er som fængselsbetjent, er et af de sværeste og mest udfordrende aspekter af jobbet:

"Det er rigtig svært. Fordi den ene dag skal du stå og sige nej og den anden dag, skal du sige ja, og så tredje dag der slås du med dem. Det er meget svært at finde en balance. Men... man finder ud af det altså. Det synes jeg." (Marianne: 248-250).

Der kan således foreligge betjentene en konstant intern konflikt ift. hvilken tilgang, der skal anvendes hvornår, som gør det svært at finde balancen mellem disse. Således tager det tid at finde sin egen vej og identitet som fængselsbetjent, hvorfor ens professionelle identitet først formes med årene og skabes løbende af de erfaringer, man gør sig. Rikke påpeger, at hun: *"... føler efterhånden, at det er naturligt. Jeg var udfordret i starten, for det var ligesom at skifte kasket, du ved." (Rikke: 185-186)*, hvilket tilsvarende bakkes op af Caroline, der understreger, at: *"Det er jo blevet en del af mig. Men i starten da var det da svært." (Caroline: 85-86)*. Ifølge Crewe (2011) kan en af udfordringerne ved betjentrollen netop være denne dobbelthed med på den ene side at skulle udføre frihedsberøvelsen og samtidigt opretholde den gode relation, hvilket kan medføre beskyldninger om fejhed og dobbeltmorale fra de indsatte. Dette bekræfter ligeledes kvindernes oplevelse med i begyndelsen at skulle kæmpe for at finde sin plads i et udfordrende miljø og dermed deres professionelle identitet.

Empirien viste en bevidsthed blandt kvinderne om, at måden at varetage betjentrollen ikke forekommer ens for alle, hvorfor det handler om at turde stå ved sig selv og gøre tingene på sin egen måde. Rikke ekspliciterer i den forbindelse, at:

"... jeg vurderer på én måde og du vurderer på en anden måde. Men for mig er min måde den rigtige. Dermed ikke sagt, at du skal gøre tingene på min måde, men jeg gør tingene på min måde, for det virker for mig." (Rikke: 615-617).

Dette illustrerer således, at til trods for den kollektive institutionelle identitet som fængselsbetjent (jf. Grubium & Holstein, 2001; Järvinen & Mik-Meyer, 2012), forekommer måden at udføre jobbet på individuelt. Der synes dermed at eksistere en fælles forståelse for, at ikke alle nødvendigvis skal håndtere situationerne ens, så længe man blot gør det, der fungerer. Dermed synes der at forekomme plads blandt betjentene til, at man kan rumme forskellighederne og samtidigt forme sin egen identitet i faget. Cohen (1985, 1993) påpeger, at selvom mennesker deler den samme gruppeidentitet, her det at være fængselsbetjente, og tilslutter sig samme symboler, i dette tilfælde uniformen, så indebærer den fælles beslutning om at indgå i en gruppe ikke nødvendigvis, at man behøver at være enige om symbolets betydning. Dette da symbolerne i sig selv ikke rummer betydning, kun gennem den tolkning vi mennesker giver den. Medlemmerne kan således fortolke de fælles symboler forskelligt, uden at udgøre en reel trussel for fællesskabet. Dermed understøtter han, kvindernes oplevelse af, at uniformen kan repræsentere noget forskelligt alt afhængigt af den enkelte betjents tolkning og vurdering, og at der dermed forekommer rummelighed til at være sin egen person i en fælles uniformeret identitet. Tilsvarende påpeger Liebling et al. (2012) ligeledes vigtigheden i, at betjentene i størst muligt omfang er dem selv, med egen personlighed, da de ellers kan risikere at opleve en manglende effektivitet i udførelsen af arbejdsopgaverne. Dette fandt Billund (2016) i sin ph.d.-afhandling omhandlende fængselsbetjentes relationer til de indsatte ligeledes frem til og påpegede, at for at kunne mestre faget, herunder udfordringen i dobbeltrollen mellem det bløde og det hårde, handler det grundlæggende om at kunne mestre at være sig selv. Dermed spiller individualitet, personlighed samt erfaring således en væsentlig rolle, for at kunne finde sin egen plads blandt indsatte og ansatte.

Kvindernes professionelle tilgang til fængselsbetjentrollen

Det fremgik tydeligt af de foretagne interviews, at kvinderne qua deres anciennitet i faget havde en klar holdning til og opfattelse af hvilken professionel tilgang, herunder hvilke menneskelige kvaliteter, der synes at forekomme væsentlige i jobbet som fængselsbetjent. Kvinderne gav i den forbindelse udtryk for, at den professionelle identitet i høj grad afhænger af de valg, man har taget som menneske.

Ifølge kvinderne indbefatter professionalisme bl.a., at man prioriterer kommunikationen og den gode dialog. I dette ligger eksempelvis, at man som betjent tilgår de indsatte med en respektfuld, ærlig og lyttende tilgang, hvor man i stedet for at demonstrere sin magt, anvender en mere forklarende approach, hvor man ekspliciterer de valg man træffer, ved at

"... gå ned i øjenhøjde, men gå ikke under. Lad vær med at være nedværdigende, fordi de fanger den lige på stedet. Men snak til dem som de mennesker de er og... Så kommer vi længst (Caroline: 222-224). Kvinderne tager dermed afstand fra den mere voldelige og straforienterede tilgang, da de i højere grad sætter en ære i at kunne tale sig ud af problemerne, da dette synes at kræve mere professionalisme, end det at kunne tage fysisk fat (Rikke:1009-1012). Et anvendt kommunikativt værktøj blandt kvinderne, er ligeledes at gøre brug af humor og ironi, som en måde at nedbryde de barrierer, der kan forekomme indsatte og ansatte imellem. Således ekspliciterer Mette, at når man agerer i så forskellige lag, skal man som betjent ligeledes selv have flere lag at trække på. Dette eksemplificerer hun ved bl.a. at illustrere kommunikationen med indsatte af anden etnisk baggrund:

"Så kan jeg godt ændre mig til at sige "Hvad så walla min fætter? Hvordan går det?" (sagt med udenlandsk accent), så jeg kommer på deres niveau og holder mig nede i det barnlige og pjatter. Men så er jeg pludselig hende den skægge betjent, som de godt gider omgås. Og så får man lidt ting at vide, som man måske ellers ikke ville få at vide." (Mette: 373-376).

Denne strategi medfører ifølge Mette, at man opnår en vis fortrolighed med de indsatte, som man ifølge hende ellers ikke opnår med en mere neutral kommunikationsform. Dermed fremgår det af empirien, at en del af den professionelle identitet skal findes i det at kunne mestre skiftene mellem de forskellige tilgange og således tilgå de indsatte forskelligt, alt efter hvilke typer eller grupper man har med at gøre. Selvom kvinderne italesætter kommunikationen og den gode dialog som et væsentligt aspekt af professionalismen, understreger de, at det stadig indebærer at kunne være ligefrem, sige sin ærlige mening til både de indsatte, ansatte og organisationen og dermed være tro mod sig selv.

Undersøgelsen indikerer ligeledes, at det at være en behjælpelig betjent, i høj grad knytter sig til kvindernes menneskelige værdier, hvorfor det synes at være en strategi, de bifalder og en tilgang, de bevidst inddrager i den professionelle identitet. Således viste empirien, at kvinderne tilgår betjentrollen med en mere løsningsorienteret tilgang, hvor fokuset især ligger på at løse situationerne, hjælpe de indsatte bedst muligt samt at finde svar på evt. udfordringer eller spørgsmålet, der måtte forekomme. Dette fordrer, at kvinderne i mange tilfælde ikke kører den lige streg hver gang, men gradbøjer reglerne og dermed gør lidt mere end hvad jobbeskrivelsen foreskriver. Caroline ekspliciterer således, at det ikke er altid hun indberetter de indsatte:

"Altså vi har det der med, at vi skal skrive rapporter på upassende sprogbrug indenfor Kriminalforsorgen. Og det er lovpligtigt. Det skal man. Og der bliver jeg en lille smule civil

ulydig. Fordi hvis jeg bliver kaldt et eller andet, så for det første så lader jeg ham som regel bare gå ud. Fordi så kan han selv lige gå ned og gasse af i 10 min. nede i cellen. Ni ud af ti, inden der er gået ti min., er kommet tilbage og sagt undskyld. "Det er ikke dig, det var systemet" og alt det der... "Fint" siger jeg så. Og hvis ikke de kommer, så går jeg derned, og så fortæller jeg, hvordan jeg skal tales til og hvad jeg absolut ikke vil finde mig i. Men jeg må nok erkende og indrømme, at det er sjældent, jeg skriver den rapport." (Caroline: 434-442).

Kvinderne understreger, at de sjældent tager konflikterne personligt, da der forekommer en bevidsthed omkring, at de indsattes frustration som oftest er møntet på uniformen og ikke på dem. Dermed vælger de til tider at tilpasse reglerne, for at gøre hverdagen nemmere for alle parter, hvilket de påpeger, afføder accept og respekt fra de indsatte. Til trods for at de langt hen ad vejen gradbøjer reglerne i tilfælde af verbale udbrud, viste empirien ligeledes, at kvinderne ved direkte trusler, som træder langt udenfor deres personlige grænse eller i tilfælde af fund af euforiserende stoffer eller lignende, som ikke hører til i fængslerne, med hårdhed slår ned og indrapporterer dette (Caroline: 434-452). Undersøgelsen viste, at gradbøjningen af reglerne særligt kommer med erfaringen, hvorfor det først er med ancienniteten, at man som betjent formår at navigere i regelsættet og således til tider går lige til kanten. Dermed er de nye betjente, som ikke i samme omfang har erfaringen at trække på, i højere grad nødsaget til at følge reglerne (Caroline: 465). Dette understøtter ligeledes Klofas & Toch (1982), Farkas (2000) samt Nielsens (2012) argument om, at fængselsbetjente generelt bliver mere interesserede i de menneskelige behov jo længere tid, de befinder sig i jobbet og dermed jo ældre de bliver.

En del af det at være behjælpelig og løsningsorienteret skal ligeledes findes i det at have empati. Således italesætter kvinderne, at udover at deres professionelle identitet indebærer at følge de mere strukturelle rammer og arbejdsopgaver, handler det for dem ligeledes om at have forståelse for de indsattes situation og dermed kunne sætte sig i den enkeltes sted samt at udvise empati for de menneskelige behov. Dette fordrer, at det ikke er alle, der vælger at læse op på de indsattes sager, med undtagelse af kontaktfangere, da der for nogle betjente tages et bevidst valg om ikke at forekomme og fremstå dømmende. Dette understreges af Rikke:

"Hvor jeg siger "For mig er I alle sammen fangere. Om I er sorte eller hvide eller violette eller cricket, jeg er fuldstændig ligeglad. Også hvad I har lavet. Det rager mig langsomt. Men jeg skal bare passe på jer, mens I er her. Det er mit arbejde". Jeg skal ikke straffe. Jeg skal bare passe på dem. Fordi der sidder en dommer og giver dem en straf. Jeg skal ikke hverken straffe yderligere eller blande mig i den straf." (Rikke: 1201-1206).

Dermed skildres der således mellem det at passe på de indsatte (det mere menneskelige perspektiv) og det at være en dømmende og straforienteret betjent (det mere hårde rigide perspektiv). Ved at undlade at baggrundstjekke de indsatte, medfører det, at man i større omfang kan tilgå de indsatte på samme måde, uden en underbevidst og forudindtaget holdning om hvem de er og hvad de har gjort. Den omsorgsfulde og empatiske tilgang bliver dermed en integreret del af den professionelle og institutionelle identitet, hvilket Järvinen & Mik-Meyer (2012) ligeledes pointerede (jf. *Institutionelle identiteter*). Kvindernes professionelle tilgang og måde at tilgå de indsatte på, kan således relateres til Fredwalls (2014) begreb om *supportive ideal*, hvor fængselsbetjentes tilgang netop tager udgangspunkt i omsorgsarbejde, hjælpsomhed og det at kunne se og behandle de indsatte som medmennesker. Dermed kan der argumenteres for, at til trods for at kvinderne ligeledes giver udtryk for at sige fra, ikke altid give de indsatte deres vilje samt at være ligefrem og direkte i deres tilgang, bærer deres professionelle identitet i større omfang præg af det Billund (2016) kalder den *bløde* tilgang, i modsætning til den *hårde* og mere straforienterede arbejdsmetode.

Den private identitet

Af empirien fremgik det, at positionen som fængselsbetjent har en enorm betydning for hverdagen og livet uden for fængselsmurene. Således blev det klart, at kvinderne alle i større eller mindre omfang oplever positionen som værende en livsstil, der indebærer markante refleksioner om adfærd og repræsentation samtidigt med, at den unægtelig medfører nogle konsekvenser, som ifølge kvinderne kan sidestilles og anskues som arbejdsskader. Dette afsnit søger således med udgangspunkt i kvindernes narrativer at skildre disse oplevelser af positionen i det private.

Refleksioner over egen adfærd

Som tjenestemand er det ofte nødvendigt at reflektere over hvorledes, man præsenterer sig selv i fritiden. Således pointerer de, at man altid tænker over hvordan man opfører sig i det offentlige rum, særligt ifm. byture, da én dårlig beslutning kan have konsekvenser for positionen eller medføre afskedigelse fra jobbet. Dermed er man som tjenestemand underlagt nogle andre retningslinjer, der gør, at man så og sige aldrig kan fralægge sig jobbet og den kollektive institutionelle identitet helt, hvorfor det at være fængselsbetjent på mange måder kan argumenteres for at være en livsstil. Således er kvinderne bevidste omkring ikke at udvise upassende, voldelig eller andet skadeligt adfærd, der kan kollidere med den

professionelle identitet som betjent, da det kan få fatale konsekvenser. Dette bevirker ifølge Marianne, ligeledes en beskyttelse af hinanden i fritiden:

"Jeg har da været i byen med mandlige kollegaer, hvor de ville slås og sådan noget. Og der har vi så trådt ind, kvinderne, og hevet dem væk, ik'os? Fordi hvis de kommer op og slås og bliver taget i det, så er de jo færdige i faget." (Marianne: 813-815).

Her eksemplificerer Marianne hvordan, kvinderne passer på de mandlige kollegaer uden for fængselsinstitutionerne, hvilket ligeledes kan illustrere den kvindelige omsorg (jf. Eagly, 2002), som kvinderne omtalte under det første analysekapitel og som samtidigt kan illustrere kontrasten fra inde i fængselsinstitutionerne, hvor kvinderne i højere grad følte sig beskyttet af mændene (jf. *De kønnede betydninger i betjentrollen*).

Konsekvenser i dagligdagen

Ud fra empirien fremgik det, at det at være på vagt og have skærpede sanser i fritiden, er en af de konsekvenser kvinderne oplever i jobbet som fængselsbetjent. Således beskriver de det med altid at være på, konstant have antennerne ude samt at være særlig opmærksom på sine omgivelser (Marianne: 164-169). Der forekommer dermed en underbevidsthed blandt kvinderne om konstant at skulle have det fulde overblik – både i offentligheden, i det private og til store selskaber, hvorfor betjentene i visse tilfælde placerer sig strategisk i hjørnerne for at tilegne sig den fulde oversigt over begivenhederne. Dermed forekommer der en ubevidst orientering mod at aflæse og scanne mennesker, hvorfor undersøgelsen viste, at det generelt først, er når kvinderne er hjemme i de trygge rammer, bag de nedtrukne gardiner, at de i større omfang kan slappe af og have paraderne nede (Mette: 468-490, Rikke, 58-64). De hjemlige omgivelser viste sig ligeledes at være væsentlige, for tryghedsfølelsen blandt kvinderne. Mette eksemplificerer således hvordan et simpelt møbelarrangement havde betydning for hendes velbefindende og nær havde ændret hendes boligsituation:

"Jeg er for eksempel lige flyttet. Og jeg havde placeret min sofa, så jeg sad med ryggen mod vinduerne og døren. Og jeg ville ikke bo her, for jeg kunne slet ikke finde ro her. Så vendte vi sofaen, så jeg havde syn mod døren og det og nu er det noget helt andet." (Mette: 465-468).

Som tidligere beskrevet, synes overblikket og muligheden for den konstante overvågning, at være en konsekvens af den professionelle position, forårsaget af altid at skulle være på vagt overfor det uforudsigelige og ukendte. Dermed kan ovenstående citat netop illustrere

behovet for konsekvent at have kontrol over de enkelte situationer, selv i den mest private sfære – hjemmet.

Undersøgelsen viste, at der kan forekomme en ubevidst paranoid følelse af at blive skygget eller forfulgt, hvilket kvinderne påpeger ikke kommer af frygt, men snarere er et resultat af altid at skulle være observant og på vagt i de daglige arbejdsopgaver i fængslerne. Denne skærpede opmærksomhed kan udløses af flere forskellige situationer, herunder ved høje tilråb, mistænkelig opførsel, gensyn med tidligere indsatte, eller ved indkøb i egen uniform (Marianne: 178-179,783-384, Rikke: 58-74, Mette: 494-499). Således ekspliciterer Mette, at hun sjældent handler ind i sin uniform i samme by, hun arbejder, da hun ikke har sin back-up med sig: *"Men i min hjemby der kender alle mig og der er jeg jo stærkere fordi, alle kender mig. Så hvis der kommer en ude fra, så ville der jo være folk, der hjalp mig."* (Mette: 503-505). Således afhænger hendes private uniformerede færden af trygheden i hvor, hun føler sig stærkest med størst opbakning. Til trods for at dette kan synes at indikere en vis frygt for at møde borgere, eller tidligere indsatte, med stærke holdninger til hende som betjent eller til fængselsbetjentes generelle position, ekspliciterer Mette, ligesom undersøgelsens øvrige informanter, at det ikke bunder i frygt, men i højere grad er en generel indgroet og ubevidst følelse, der kommer qua ens dedikation til arbejdet og er et resultat af de arbejdsskader, de har erhvervet sig (Rikke: 396, Marianne: 809-810, Mette: 154-155 + 511-518, Caroline 249-250). Kriminalforsorgen (2017) har som led i at forbedre sikkerheden for uniformerede medarbejdere i fritiden, netop forsøgt at imødekomme denne problemstilling, ved at igangsætte tiltag, der har til formål at fjerne synlige broderede logoer med firmanavne på alle beklædningsdele, for at mindske genkendelighedseffekten for dem, der bærer uniformen til og fra arbejde.

At dele sin hverdag med de nærmeste

Af undersøgelsen fremgik det ligeledes, at det at kunne dele sine oplevelser, tanker og erfaringer med kolleger, familie og venner er af betydelig værdi for kvindernes velbefindende i både den professionelle og private position. Således anvendes kollegaerne særligt til at vende arbejdsrelaterede problemstillinger eller til håndteringen og bearbejdningen af voldsomme oplevelser, som kan være svære for andre end ligesindede at forholde og relatere sig til (Lise: 245-250, Marianne: 131-137, 196-205, Mette: 450-451, Rikke: 1314). Poders (2010) anvendelse af begrebet *Other Emotion Management*, belyser netop det faktum, at kollegaers bearbejdning af hinandens følelser, er en essentiel del af en medarbejders identitetsarbejde, da identiteten indebærer et emotionsarbejde hvor,

bearbejdningen og håndteringen af den enkelte medarbejders følelsesliv indgår. Empirien viste, at redskaberne til at overleve disse intense oplevelser skal findes i dialogen, jokes og anvendelsen af sort humor blandt kollegaerne, som en måde til at mildne de uhyggelige omstændigheder, så betjentene dermed kan lægge episoderne bag sig og komme videre med dagen (Mette: 420-424). Dette understøttes ligeledes af Andersen (2018a) samt Hochild (1983), der netop understreger humoren som værende en måde til at ændre følelserne hos sig selv og kollegaer i forskellige type situationer. Både Rikke og Mette ekspliciterer, at de udover kollegaerne, har nære relationer at trække på i disse situationer, da Rikkens mand ligeledes arbejder inden for faget og Mettes bror er tjenestemand. Dermed påpeger de, at de ikke behøver at forklare sig, fordi de: *"... forstår det hele. Det er bare så nemt..."* (Rikke:1296-1297) og tilsvarende har: *"... set sin del af den grimme verden. Og ligesom kan relatere til, hvor grimt det er at opleve."* (Mette: 445-446). Dermed ekspliciterer kvinderne alle betydningen af at kunne dele sine oplevelser med kollegaer og ligesindede, da der forekommer en indforståethed og tilknytning gennem den fælles referenceramme, der bevirker ikke at skulle forklare sig selv eller skille sig ud. Som Rikke påpeger: *"Altså mange relationer og venner vi ser, det er også fængselsbetjente..."* (Rikke: 1309), hvilket netop illustrerer vigtigheden af den gensidige forståelse ift. at kunne være i sin egen position som fængselsbetjent – både i det professionelle og i det private. Dermed synes den professionelle position og identitet unægtelig at have en indvirkning på den private identitet og omvendt, hvorfor der kan argumenteres for, at de to identiteter og positioner forekommer internt afhængige.

Kvinderne italesætter, at selvom det ikke er familien og vennerne, man primært bruger til de voldsomme oplevelser, anvendes de alligevel til bearbejdningen af de mere generelle hverdagssituationer (Mette: 443-456). Dermed fordrer den selektive udvælgelse af hvad og hvor meget, man deler med de nærmeste, at det ligeledes er en livsstil ens familie skal gå ind i. Dette da familien ufrivilligt inddrages i den verden, som en passiv beskuer, hvilket ikke altid kan være nemt. Således ekspliciterer Rikke hvorledes hendes eksmand, havde svært ved at være i det, da han oplevede, at hendes hverdag hovedsageligt centrerede sig omkring jobbet, hvilket netop synes at underbygge kvindernes oplevelse af, at deres position som fængselsbetjent er en livsstil, der influerer både dem og deres nærmeste (Rikke: 1301-1304).

Opsamling:

Analysekapitlet illustrerede, at det at være fængselsbetjent, ifølge informanterne, indebærer en professionel institutionel identitet, som ikke blot skaber positionen indenfor den totale institution, men som ligeledes har indflydelse på positionen i det private. Analysen fandt, at kvindernes position bl.a. formes af de egenskaber og tilgange, de tillægger deres professionelle identitet. Således viste det sig, at positionen i høj grad indbefatter, det at turde være sig selv og gøre tingene på sin egen måde. Strategien med og fokuset på den gode dialog, empati og hjælpsomhed, hører ifølge kvinderne unægtelig sammen med måden, de opfatter og bærer deres egen professionelle identitet, hvorfor de i høj grad er et resultat af de valg, de har truffet som mennesker. Analysen viste ydermere, at professionen som fængselsbetjent, influerer på den position kvinderne indtræder i det private. Ikke nok med at positionen som tjenestemand kræver omtanke ift. adfærd, medvirker den ligeledes til konsekvenser i fritiden i form af konstant ubevidste orientering, skærpede sanser og følelsen af at være på vagt. De arbejdsrelaterede situationer bevirker således, at både kollegaer, familie og venner inddrages i det omfang, det findes nødvendigt, både inden og udenfor institutionerne, som en måde og strategi til at bearbejde og håndtere de oplevede episoder.

Kapitel 6

Relationsarbejdets betydning

I tredje og sidste analysekapitel fokuseres der på, hvorledes de kvindelige fængselsbetjente italesætter deres position blandt de indsatte, herunder hvilke aspekter og strategier der gør sig gældende ift. det relationsarbejde, de dagligt udfører i fængselsinstitutionerne. Temaet udspringer af kvindernes egen italesættelse og pointering af den dynamiske sikkerhed, som værende et væsentligt aspekt ift. skabelsen af den arbejdsmæssige position samt håndteringen af hverdagen. Kapitlet indeholder således, med inddragelse af *intersektionalitet* samt andet relevant litteratur, en analyse af fængselsinstitutionernes betydning for relationsarbejdet, kvindernes indsats og indlevelse, effekten og udfordringerne ved relationsarbejdet, de etniske betydninger samt forskellen mellem mandlige og kvindelige indsatte.

Fokus på den dynamiske sikkerhed

Som tidligere belyst i analysen, synes relationsarbejdet til de indsatte, ifølge informanterne, at forekomme nemmere og mere naturligt for de kvindelige fængselsbetjente end de mandlige (jf. *Kønnede forskelle i arbejdsopgaver og kompetencer*). Således italesætter samtlige kvinder betydningen af den dynamiske sikkerhed, som værende en afgørende tilgang for hvorledes, hverdagen forløber i institutionerne. *Den dynamiske sikkerhed*, som er et princip og en strategi indført af Kriminalforsorgen, er en måde for betjentene at tilgå de indsatte og konfliktløsningen på, gennem brug af mere relationelle virkemidler såsom kommunikation og personlig kontakt (Minke & Smith, 2017; Kriminalforsorgens Principprogram, 1993). Udover at være en hjælp til konflikthåndteringen, er dette ligeledes tiltænkt at skulle bevirke en tættere relation mellem de indsatte og ansatte præget af gensidig respekt, og samtidigt medvirke og opfordre til skabelsen og opretholdelsen af et godt miljø, hvor betjentene i større omfang kan tilegne sig overblik over de forskellige foretagender i institutionerne (Kriminalforsorgen, 2017). Således bliver fængselsbetjentene allerede under uddannelsen instrueret og undervist i den dynamiske sikkerhed og relationsarbejde som en bevidst strategi, til at skabe de bedst mulige betingelser for hverdagen i fængselsinstitutionerne (ibid). Til trods for at det er en strategi, der kollektivt undervises i, er det således op til den enkelte betjent at formidle dette i praksis, hvorfor betydningen af den dynamiske sikkerhed i høj grad afhænger af den

arbejdsindsats, der lægges i dannelsen af disse relationer, men lige så meget ift. hvilken type fængselsinstitution man arbejder i. Dette ekspliciteres yderligere i det følgende.

Fængselsinstitutionernes betydning

Empirien viste, at til trods for at samtlige kvinder i undersøgelsen, alle tildeler relationer og den dynamiske sikkerhed stor værdi, forekommer der betydelig forskel på tilgængeligheden, alt efter hvilken institutionstype samt afdeling, man befinder sig i og på. Kvindernes arbejdspladser har dermed væsentlig betydning for deres muligheder for at udføre relationsarbejde, da institutionerne qua deres differentierende klientel og afvigende fokus på det sikkerhedsmæssige perspektiv, ikke opstiller de samme rammer og betingelser for skabelsen af en tæt relation til de indsatte. Dette ses bl.a. illustreret ved kontrasten mellem Lises arbejdsplads i en udslusningspension og Marianne og Carolines placering i en lukket fængselsinstitution. Således italesætter Lise:

"Mit job er jo meget relationsarbejde og det. Vi har jo heller ikke nogen magtmidler ovre hos os (I: nej) Vi har jo ingen peberspray, vi har ikke en stav, vi har ingenting. Så alt foregår i forhold til vores sikkerhed, det er den dynamiske sikkerhed (I: ja) Så den er jo monstervigtig at bygge op (...) Dét er den eneste sikkerhed jeg har" (Lise: 109-112, 208-209)

Ovenstående citat illustrerer hvordan der på udslusningspensionerne, grundlæggende anlægges en mere relationel tilgang til beboerne, da denne institutionstype kan siges at være sidste skridt mod den totale frihed og udslusning i samfundet. Dermed synes de statiske sikkerhedsforanstaltninger at være mindre essentielle og i fokus, da beboerne allerede er i gang med den resocialiserende del, hvor de organisatoriske rammer forekommer mindre stringente. De manglende magtmidler og den øgede fokus på relationsarbejde både i arbejds- og fritiden indikerer således, at beboerne ikke længere vurderes til at udgøre en overordnet fare for betjentene, og at den dynamiske sikkerhed som strategi dermed er det eneste og vigtigste sikkerhedsmæssige tiltag i institutionen

I modsætning til Lise, ekspliciterer både Marianne og Caroline, at der på deres afdelinger i de lukkede fængselsinstitutioner i højere grad forekommer fokus på sikkerheden, grundet majoriteten af farlige indsatte. Dette ses bl.a. i fordelingen af magtmidler, hvor eksempelvis Marianne er udstyret med samtlige midler, herunder stav, peberspray og håndjern (Marianne: 1015-1019). Den *statiske sikkerhed*, som bl.a. indbefatter kontrollerende og tekniske forhold såsom mure, hegn, alarmer, overvågning og lign. (Kriminalforsorgen), prioriteres højest, hvilket ligeledes afspejles i den relationelle tilgang til de indsatte:

"... det er lidt svært ovre på vores afdeling at få de der relationer og... Fordi de er lukket så meget inde. Og ved os der er det hovedmæssige, det er sikkerheden. Det er hele tiden sikkerheden. Fordi vi er hele tiden to, vi er hele tiden... det der med at låse døre. Og de må kun være to ude ad gangen. Det er meget sikkerhedsmæssigt ude ved os. Men på en eller anden måde, så får vi sådan et relationsarbejde ind alligevel" (Marianne: 260-264).

Som ovenstående illustrerer, betyder det øgede sikkerhedsmæssige fokus, at relationerne til de indsatte forekommer mere distanceret og sværere for betjentene at udføre, samtidigt med at det alligevel anses som værende en prioritet. Der ligger dermed en stor arbejdsopgave i at skabe disse nære kontakter, grundet begrænsede organisatoriske muligheder for og rum til at skabe relationer med de indsatte i denne type institutioner, hvor mulige relationelle tiltag, som eksempelvis ledsagede udgange, er en sjældenhed (Marianne: 832-897). Dette stiller krav til vigtigheden i og betydningen af at *ville* de indsatte og relationerne, trods vanskelighederne ved at nå igennem til dem. For hvis: *"... de finder ud af, at du vil dem, så vil de faktisk gerne snakke."* (Caroline: 149-150). Caroline tydeliggør således, at relationerne i lukkede fængsler i høj grad afhænger af ens lyst til at ville den dynamiske sikkerhed, da:

"... det er fordi, at i et lukket fængsel, der er det stadigvæk ikke velset, at man snakker alt for meget med personalet. Så kommer vi over i det der med stikkermentalitet. Og de andre indsatte de bliver utrygge, hvis der står en indsat inde på kontoret og snakker for længe. Altså der kan jeg kan godt mærke, at der skal jeg arbejde på en anden måde(...)" (Caroline: 150-154)

Citatet understreger dermed den udfordring, der ligger i relationsarbejdet i lukkede fængselsinstitutioner, da der således kan opstå en "os mod dem" mentalitet blandt de indsatte. Denne opdeling mellem de indsatte og ansatte beskriver Linda Minke ligeledes i værket *Fængslets indre liv* (2012), hvor hun netop fremhæver den distancering de indsatte påvirkes til at tage fra betjentene, hvorfor der ifølge Minke kan skildres mellem *betjentland* og *fangeland*. Den amerikanske sociolog Donald Clemmer (1958) illustrerede ligeledes med sit begreb om *prisonisering*, hvorledes indsatte i lukkede fængselsinstitutioner alle på sin vis gennemgår en prisioniseringsproces, der bl.a. indebærer, at de indsatte adapterer og tilpasser sig fængselskulturens adfærd og normer, heriblandt normen om at man hverken rapporterer, hjælper eller samarbejder med de ansatte. Denne distancering bevirker dermed, at betjentene i højere grad møder en modstand, der som Caroline ligeledes ekspliciterer, kræver en anden tilgang, hvor man som betjent skal vise og bevise sit reelle ønske om den nære kontakt, ved at investere sin tid og engagement i at lytte og lære dem at

kende, samtidigt med at man udviser respektfuld adfærd: *"... så får du det væsentligt nemmere, end hvis du prøver at spille King Kong og demonstrere din magt."* (Caroline: 115-116).

Relationsarbejdet og den dynamiske sikkerhed afhænger dermed af den enkelte betjents lyst og formåen til at ville de indsatte uanset hvilken type fængselsinstitution, kvinderne befinder sig i, og kan dermed ansues som en bevist strategi og måde at imødekomme udfordringerne på hos den enkelte betjent.

Relationer kommer med indsatsen og indlevelsen

Som illustreret i forrige afsnit, ligger der en stor arbejdsindsats i at etablere tilknytningen, danne personkendskabet og skabe tilliden for netop at bryde med *"os mod dem"* mentaliteten som både Minke (2012) og Clemmer (1958) omtaler. Empirien viste, at det grundlæggende er den enkelte betjents velvilje, lyst og arbejdsindsats, der afgør hvor tætte relationerne og personkendskabet til de indsatte bliver indenfor de givne muligheder og organisatoriske rammer.

Et væsentligt aspekt herunder skal findes i den indlevelse, betjentene tilgår de indsatte med ift. udleveringen af sig selv og personlige informationer. Grænserne for hvad og hvor meget man ønsker at dele ud af sit privatliv og hvor åben man har lyst til at være, forekommer således individuelt og er ifølge kvinderne en opvejning, den enkelte betjent skal gøre op med sig selv. Empirien viste, at for at kunne skabe en relation, er det nødvendigt ligeledes at kunne give noget af sig selv. Dette ekspliciterer Caroline:

"Jeg har et ordsprog, der hedder "Du kan godt være personlig, uden at være privat". Forstået på den måde, at hvis jeg skal have noget af et andet menneske, så skal jeg også kunne give noget af mig selv. Jeg behøver ikke fortælle dem, hvor jeg bor, eller om jeg har børn eller hvad fanden jeg ellers har i mit liv. Men jeg kan godt (...) Jeg kan godt komme ind på episoder, som også har været svære i mit liv uden, at det behøver at være privat. Men hvis du skal skabe en relation, så er du også nødt til at give noget af dig selv" (Caroline: 690-697).

Ovenstående illustrerer dermed vigtigheden i at kunne åbne op og dele ud af de erfaringer, kvinderne gør sig i deres liv, for netop at kunne skabe en fortrolighed og et grundlæggende fundament for relationerne til de indsatte baseret på gensidig personlig investering. Det at investere sin personlighed og sig selv i arbejdet, er ligeledes det som Järvinen & Mik-Meyer (2012), pointerer er en central del af det at være ansat i velværdsinstitutionerne. Ved at

dele ud af personlige erfaringer, der på sin vis kan fremstå relaterbare, kan dette medvirke til skabelsen af en fælles referenceramme, med plads og muligheder til at være fælles om de udfordringer, man hver især står over for og kæmper med. Samtidigt understreger citatet en tydelige bevidsthed og stillingtagen til hvor, den personlige grænse går for hvor privat, man ønsker at være. En af årsagerne til at kvinderne kan have et ønske om at beskytte de private forhold, der kan gøre dem selv eller deres familie genkendelige og identificerbare, skal ligeledes findes i den betydning, det kan have for deres sikkerhed og position i fængslet. Således udtrykker Mette:

"Der er jo ingen af dem nogensinde, der har fået at vide, at min lillebror er politibetjent fordi, det kan ødelægge min sikkerhed. Så der er de der ting, men det behøver man heller ikke at komme ind på" (Mette:682-684)

Det at udlevere for mange eller "forkerte" personlige informationer, kan således have en skadelig konsekvens for kvindernes chancer for at danne relationer til de indsatte og samtidigt for deres sikkerhedsmæssige position. Citatet indikerer den barriere og foragt, der synes at foreligge fra de indsatte mod politiet, hvorfor Mettes professionelle og private position i dette tilfælde unægtelig risikerer at blive svækket ved udleveringen af denne type private informationer. Selvom empirien viste at ingen af kvinderne ønsker at gå for meget i dybden med de private forhold og dermed udlevere sig selv unødigt til de indsatte, foreligger der også en bevidsthed om, at visse informationer er mulige for de indsatte selv at fremskaffe. Således fortæller Marianne:

"Altså de har nok folk ude, som skal finde mig, hvis det er det de vil. Så der er jeg slet ikke nervøs. Selvfølgelig siger jeg, at jeg er gift og "Har du børn?" "Ja, jeg har da børn". Altså (...) De skal sgu nok finde dig, hvis det er det de vil." (Marianne:739-740)

Denne bevidsthed om informationernes mulige tilgængelighed synes dermed at fordre en mere åben tilgang til de indsatte, hvor grænserne for udleveringen af private informationer ikke i samme grad forekommer lige så stringente. Dette da de indsatte nok skal finde en måde at fremskaffe disse oplysninger på, hvorfor nogle af kvinderne i højere grad fremstår åbne og ærlige omkring disse specifikke familieforhold – muligvis i forsøget på at afmystificere deres privatliv.

Empirien illustrerede, at en af de væsentligste grænser at trække som kvindelig betjent er, kommunikationen med de indsatte vedrørende emner som eksempelvis sex. Dette da de indsatte konstant tester kvinderne af, og forsøger sig med flirtende kommentar om

udseende, hvilket hurtigt kan udvikle sig til en problematisk situation, hvis ikke de får sagt fra i tide. Denne navigering og grænsedragning synes at være et aspekt, der forekommer nemmere jo længere tid man har kendt dem, og dermed kommer med ancienniteten og alderen (Rikke1262-1268, Marianne: 632-636) (jf. intersektionalitet).

Effekten af relationsarbejdet og den dynamiske sikkerhed

Ifølge kvinderne er den dynamiske sikkerhed et værdifuldt og uundværligt redskab i dagligdagen, der konstant kaster renter af sig hver eneste dag. Dette da den ud over at gøre hverdagen nemmere i institutionerne, ligeledes medvirker til en større sikkerhedsfølelse blandt kvinderne. Således påpeger Rikke:

"Relationerne de er så vigtige. Dét er nemlig min sikkerhed. (...) Når jeg lige har stået og snakket med dem om, at deres mor døde i går og det ene og det andet, ja, så er det sgu ikke mig han går hen og knalder ned bagfra, vel? Det giver bare så meget mening." (Rikke:394-399)

Citatet understreger, hvordan kvindernes sikkerhed øges i takt med det personlige kendskab og den indsigt, de får i den indsatte, da det alt andet lige er: *"... sværere at slå på en man kan lide"* (Caroline:111). Dermed pointerer de, at ved at fokusere på de mere bløde værdier såsom dialogen og relationen, begrænser de risikoen for den mere hårde fysiske og voldelige adfærd i det daglige. Den øgede fokus på den dynamiske sikkerhed, er dermed medvirkende til mere kontrol og sikkerhed i dagligdagen, hvilket har betydning for den generelle trygheds- og sikkerhedsfølelse blandt de indsatte i institutionerne. Dette ses bl.a. i Mettes fortælling, hvor hun skildrer mellem relationen til to indsatte, hvor af den ene sidder inde for at have parteret andre mennesker, mens den anden sidder inde for drab på forvaring:

"... ham der har parteret et menneske, ham ville jeg kunne sove ved siden af uden at blinke. Og jeg ville føle mig tryk. Men ham har jeg en relation til, som gør, at jeg føler mig tryk og han ville aldrig lade nogle af de andre indsatte komme i nærheden af mig. Han ville beskytte mig for enhver pris. Og dét er jo mit relationsarbejde. (...) den relation, der er skabt der, den gør jo, at min sikkerhed er på det højeste. (...) Hvor i mod ham den anden (...) han er helt sort i blikket. Altså det er sådan en, hvor de ved, hvor jeg er, når jeg er sammen med ham. (...) Han har så stort et forsvar sat op til at passe på sig selv. Det kommer du aldrig igennem. Det får vi aldrig nedbrudt. (...) jeg kan jo godt se, hvem jeg kan være ved og knytte mig til, og hvem jeg ikke kan." (Mette:227-244)

Dette illustrerer således den betydning relationsarbejdet kan have for trygheds- og sikkerhedsfølelsen blandt de indsatte i fængselsinstitutionerne. Ved at opnå en tilknytning gennem indlevelse og kendskab til de indsatte, afstedkommer dette en tryghed og en beskyttelse, som gør, at kvinderne føler sig sikre. Tilmed viste empirien, i tråd med Mettes citat, at kvinderne oplever, at de indsatte hellere vil hoppe på deres egne, end de vil hoppe på kvinderne i tilfælde af tumult, hvilket understreger den beskyttelse og sikkerhed, den dynamiske sikkerhed medfører (Caroline: 118-121). Relationernes betydning synes således at være essentielle for hvorledes kvindernes hverdag forløber og den position, de synes at indtræde blandt de indsatte.

Udfordringer ved relationsarbejdet

Som illustreret i forrige afsnit, viste empirien, at selvom kvinderne har intentioner om den gode relation, er det ikke altid det lykkedes. Nogle betjente kan have lettere ved bestemte indsatte og omvendt, hvorfor kvindernes position blandt de indsatte kan forekomme forskellige, alt efter hvor god kemien og hvor stærk relationen er. Dette medfører også, at kvinderne kan opleve at blive kategoriseret og inddelt i gode og dårlige betjente blandt de indsatte:

”Man går sådan lidt i arv fangerne i mellem, på den måde at, du ved, dem jeg har siddende oppe ved mig, så kan det være, at der er en, der ryger videre (...) som får en plads i et lukket fængsel og så får jeg en ny fange op. Og så er det faktisk tit, at jeg ikke selv behøver forklare ham særlig mange ting. Det gør de andre (...) Og de folk, vi sortereres jo også, altså i gode og dårlige fængselsbetjente” (Rikke: 200-204)

Som Rikkes citat pointerer, kan kvindernes relationer til og position blandt de nye indsatte ligeledes afhænge af de informationer, de eksisterende indsatte videreformidler. Dette da disse kan påvirkes til at opføre sig på en særlig måde overfor betjentene, hvilket synes at influere på interaktionen de ansatte og indsatte imellem. Der kan således argumenteres for, at denne del af prisoniseringsprocessen, som Clemmer (1958) omtaler, kan afstedføre en vis form for stigmatisering (Goffman, 1975) af betjentene, som nogle man skal holde sig fra, hvilket kan give nogle udfordringer ift. relationsarbejdet.

Empirien viste ydermere, at det at have tilstrækkelig tid og kontinuerlig kontakt med de enkelte indsatte, har væsentlig betydning for skabelsen og opretholdelsen af relationerne (Marianne: 906-909). Fast personale bidrager til kontinuerlig kontakt, som er en grundlæggende faktor for opnåelsen af et personkendskab og dermed for hindringen af

eksempelvis trusler og overfald (Marianne; 293-298). Disse synes dog udfordret i fængselsinstitutionerne i dag, hvor nye undersøgelser fra Fængselsforbundet har vist (Fængselsforbundet, 2021), at betjentene er så pressede, grundet redueringen af ansatte og et konstant stigende belægstal i institutionerne, at relationsarbejde og den dynamiske sikkerhed ofte må nedprioriteres til fordel for den statiske sikkerhed og kontrol. Tid og ressourcer spiller altså en afgørende faktor for betjentenes muligheder for den resocialiserende og relationelle del af jobbet.

Etniske betydninger i relationsarbejdet

Undersøgelsen viste, at særligt de indsattes kulturelle baggrund har væsentlig betydning for den relation, de kvindelige fængselsbetjente kan danne til de indsatte. Dette da der foreligger et kulturelt andet syn på kvinder, som kan udfordre og have indflydelse på den position, som kvinderne indtræder i fængselsinstitutionerne – navnlig de yngre kvindelige betjente. Således ekspliciterer Caroline:

"Altså når jeg får en ny, køn, ung, lyshåret 21-årig betjent over min afdeling, så skal hun jo i den grad kæmpe hårdere for at opnå samme respekt, som hvis der står en 21-årig ung gutovre ved mig. Det er jo fordi de har, dem med anden etnisk baggrund, de har lidt et andet syn på kvinder. De har det sgu stramt med, at der er nogle kvinder, der skal bestemme over dem. Og da slet ikke en 21-årig lyshåret. Så hun skal i den grad arbejde hårdt for at opnå respekten. (...) Altså jeg har qua min alder og qua min erfaring en naturlig myndighed og en naturlig respekt, når jeg kommer. Og det er jo fordi, de jo også oplært i deres liv med, at de skal have respekt for ældre kvinder og de skal høre efter. Og det gør de." (Caroline: 298-304)

Som ovenstående citat understreger, forekommer der en betydelig sammenhæng mellem de forskellige identitetsmarkører som etnicitet, køn og alder hvilket i samspil, ud fra et intersektionalitetsperspektiv, er med til at give hinanden betydning og dermed også indflydelse på det interne magtforhold og på den position kvinderne indtræder blandt de indsatte (jf. intersektionalitet). Citatet indikerer, at yngre lyshåret kvindelige betjente uden erfaring, ikke tildeles samme respekt som deres jævnaldrende mandlige kollegaer, men i højere grad skal tilkæmpe sig denne. Køn og alder spiller således en væsentlig rolle ift. de indsattes kulturelle baggrund og opvækst. Mens de yngre kvinder i højere grad skal bevise sit værd, forekommer der ifølge Caroline, en mere naturlig respekt omkring de ældre kvinder, grundet deres anciennitet og alder, hvilket kan siges at have en væsentlig indflydelse på kvindernes position.

Ud over kvindernes alder viser empirien ligeledes, at kvindernes egen etnicitet spiller en rolle. Marianne, der selv har en anden etnisk baggrund end dansk og dermed er opvokset med lignende kulturelle traditioner og religiøs overbevisning, udtrykker hvorledes det er en fordel ifm. med hendes relation til de indsatte:

"...jeg skulle jo også finde min plads som ny og ung. Og har de respekt for én? Og... Men altså jeg vil sige, at jeg har haft det meget nemt end mange af mine andre kolleger. Det kan jeg mærke og det kan jeg mærke den dag i dag altså. Mange af dem, når de finder ud af at jeg er [navn på befolkningsgruppe] så har man, du ved, det der med kulturen. At man forstår lidt mere. De skal ikke forklare mig, hvorfor de gør nogle ting, for det ved jeg. Der kan godt mærke, at det hjælper mig i min hverdag" (Marianne: 76-82)

Citatet indikerer, at selvom den unge alder i begyndelsen kunne have været en hæmning ift. relationsarbejdet, medfører etniciteten og den fælles kulturelle forståelse, en hurtigere accept fra de indsatte. Marianne understreger en bevidsthed omkring, at denne accept har hjulpet hende betragteligt i hendes hverdag, da hun ikke i samme grad når ud i konflikterne grundet eksempelvis kulturelle misforståelser, hvorfor hun forsøger at oplyse sine kollegaer om disse kulturelle forskelle, i håbet om at forene og opnå en fælles forståelse for hinandens kulturelle forskelligheder (Marianne: 86-93). Ovenstående indikerer dermed, at en fælles identitetsmarkør som etnicitet, i dette tilfælde, har større indflydelse og betydning for Mariannes position blandt denne gruppe af indsatte, end hendes alder (jf. intersektionalitet).

Forskel på de kvindelige og mandlige indsatte:

Ifm. undersøgelsen blev det klart, at der forekommer stor forskel på de kvindelige fængselsbetjentes relationer til henholdsvis de mandlige og kvindelige indsatte i institutionerne. Således foreligger der en udfordring i det at være af samme køn, da dette i større grad indbyder til positionerings- og magtkampe, som synes at influere på de relationer, der kan og synes mulige at skabe. De kvindelige betjente i undersøgelsen fandt dermed overvejende relationerne til de mandlige indsatte nemmere, da mændene ikke udfordrer deres position på samme måde som de kvindelige indsatte kan og gør. Marianne beskriver det således:

"Kvinde mod kvinde. Der er bare et eller andet. Altså man giver sig ikke. Nej, der er bare et eller andet." (...) De er så snu. Og de ved godt, hvornår de skal bruge charmen. Og altså, det er så tydeligt for os kvinder at se. Den går jo ikke med os. Så enten hader de os, ellers så kan

de lide os, ik? Det siger mig bare ikke noget. Jeg synes bare, at der var alt for meget drama mellem dem. Og uh, så har den ene taget den andens hårnål og... ja, der var noget konstant altså." (Marianne: 457-458, 429-433)

Som ovenstående citat indikerer, spiller de indsattes køn dermed en central rolle ift. opbyggelsen af relationer i institutionerne. Positionerings- og magtkampene optræder således i højere grad indenfor kønnene end overfor, hvorfor køns kategorien er et væsentligt aspekt at medtage ift. forståelsen af dynamikkerne indenfor relationerne til de indsatte. De kvindelige indsatte synes svære at trænge igennem til for undersøgelsens informanter, da de ifølge dem fremstår snu, dramafyldte og utilregnelige, hvilket unægtelig har en indvirkning på forholdene og gør, at størstedelen af de kvindelige betjente i nærværende undersøgelse ikke på samme måde synes at have tillid eller overskud til at danne de samme tilknytninger til kvinderne som til mændene (Kolind & Bjønness, 2017). Der forekommer dermed en modsatrettede tiltrækning mellem kønnene, hvor de kvindelige indsatte i højere grad søger mod de mandlige ansatte, og omvendt (Caroline: 582-586). Mens magtkampene således overvejende skal findes indenfor kønnene, synes relationerne til det modsatte køn dermed nemmere for de kvindelige betjente, der ikke i samme grad synes udfordret af mændene som af kvinderne.

Opsamling

Analysekapitel har undersøgt kvindernes italesættelse af deres position blandt de indsatte, herunder de anvendte aspekter og strategier ift. relationsarbejdet. Analysen viste, at kvinderne fandt den dynamiske sikkerhed afgørende for hvorledes deres hverdag forløber, da denne bidrager til et øget kendskab, en tættere kontakt og dermed til en større tryghed og sikkerhed i institutionerne. Således viste det sig, at positionerne i høj grad afhænger af lysten til at ville de indsatte og engagementet i at indleve sig i relationerne og give noget af sig selv, samtidigt med at kunne opstille egne grænser. Kvinderne italesatte, at den dynamiske sikkerhed ligeledes bød på forskellige udfordringer. Dette i form af institutionstype og de organisatoriske muligheder heri, det tidsmæssige aspekt ift. personkendskabet, de indsattes etniske betydninger, samt manglende kemi. Kapitlet illustrerede ligeledes den forskel, der ifølge kvinderne er på mandlige og kvindelige indsatte. Dermed fandt analysedelen, at kvindernes position blandt de indsatte generelt afhænger af flere aspekter, hvoraf særligt deres tilgang til den dynamiske sikkerhed, har overvejende betydning for den position, de indtræder og den måde hverdagen håndteres.

Kapitel 7

Konklusion & Refleksion

Konklusion

Nærværende speciale har haft til hensigt at undersøge kvindelige fængselsbetjentes hverdag og position i fængselsinstitutionerne. Dette er gjort ud fra følgende problemformulering:

Hvordan italesætter de kvindelige fængselsbetjente deres position i et mandsdomineret fængselsmiljø og hvilke strategier anvender de til håndteringen af hverdagen i fængselsinstitutionerne?

Analysen konkluderede, at kvinderne ikke fandt fængselskulturen udbredt mandsdomineret og maskulinpræget længere, da der gennem årene synes at være sket en udvikling, qua stigningen af kvindelige fængselsbetjente i faget samt en ændret ledelsesstil i de enkelte institutioner. Til trods for denne ændring, viste analysen, at der dog stadig forekommer maskuline aspekter og traditionelle konservative holdning, blandt betjente fra den "gamle" skole, hvilket illustrerer hvorledes de maskuline konnotationer i en vis udstrækning stadig er forankret i faget. Kvinderne oplever dog i højere grad deres position som accepteret, og anskuer den som værende ligeligt præget af indflydelse og medbestemmelse i institutionerne i dag - på samme niveau som deres mandlige kollegaer. Analysen viste i den forbindelse, at særligt kvindernes alder og anciennitet har stor betydning ift. den position, de indtræder, både blandt de mandlige og kvindelige kollegaer, da indflydelsen og respekten særligt kommer heraf. Personlighed, engagement og professionalisme viste sig ligeledes at være centrale aspekter i opbygningen af kvindernes position samt evnen til at stå op for sig selv og kunne sige fra. Den overvejende oplevelse af ligestilling, skal ligeledes ses i lyset af, at der rent organisatorisk ikke forekommer kønnede forskelle i regler og retningslinjer, til trods for reglen om visitations- og urinprøver indenfor samme køn, hvilket synes at medføre en vis begrænsning i kvindernes mulige arbejdsopgaver, grundet majoriteten af mandlige indsatte. Analysen kunne ligeledes konkludere, at der forekommer nogle kønnede forskelle i fordelingen af arbejdsopgaverne i fængselsinstitutionerne, fordelt efter kønnenes kompetencer. Således varetager de kvindelige betjente i større omfang de kommunikative og konfliktnedtrappende arbejdsopgaver, mens de mandlige betjente overvejende tager sig af de mere

fysiskbetonede arbejdsopgaver, hvilket fordrer en oplevelse blandt kvinderne om at blive passet på.

Analysen gav ydermere indblik i, at kvinderne især finder den dynamiske sikkerhed afgørende for hvorledes, deres hverdag forløber, både ift. deres positionering, men ligeledes ift. håndteringen af hverdagssituationerne, hvorfor denne anvendes som en bevidst strategi. Dette da den medfører en tættere kontakt til de indsatte, som således bidrager til et øget kendskab og dermed til en større sikkerhed og tryghed i fængselsinstitutionerne. Jo mere lyst og engagement de udviser til relationsarbejdet, jo stærkere oplever de positionen blandt de indsatte. Således fandt analysen, at det i stor grad handler om indlevelse og det at kunne investere noget af sig selv og sin personlighed, uden at overskride egne samt institutionens grænser, hvorved relationsarbejdet, ifølge undersøgelsens informanter, tilfalder de kvindelige betjente nemmere. Analysen konkluderes ligeledes, at der forekommer nogle udfordringer forbundet hertil. Dette i form af institutionstypens organisatoriske begrænsninger, manglende kemi, samt etniske forskelligheder og betydninger. Samtidigt viste de analytiske resultater, at de kvindelige betjente i højere grad fandt relationsarbejdet med de mandlige indsatte nemmere, da der ifølge informanterne ikke forekommer samme positioneringskampe.

De analytiske resultater viste tilmed, at det at være fængselsbetjent indebærer en professionel institutionel identitet, som ikke blot er med til at skabe kvindernes position indenfor fængslerne, men som ligeledes har en indflydelse på kvindernes position i det private. Det blev illustreret, at den professionelle identitet i høj grad afhænger af de valg, kvinderne har taget som mennesker og dermed den tilgang og strategi, de tilgår betjentrollen med, herunder de egenskaber de tillægger den. Blandt undersøgelsens informanter viste det sig, at den professionelle identitet overvejende indebærer, det at turde være sig selv og gøre tingene på sin egen måde. Således viste analysen, at særligt fokuset på den gode dialog, herunder brugen af humor, hjælpsomhed og empati, var nogle af de kvaliteter, kvinderne tillagde betydning og italesatte angående deres arbejdsmæssige tilgang og strategi til håndteringen af hverdagen i institutionerne, og ligeledes deres professionelle identitet og position. Ikke nok med at den influeres af de menneskelige kvaliteter, den tillægges, viste analysen yderligere, at den tilsvarende influerer den private identitet og position uden for murene. Dette i form af omtanke vedrørende bl.a. adfærd og skærpede sanser, hvorfor kvinderne omtaler det at være fængselsbetjent som værende en livsstil med dertilhørende arbejdsskader. Det, at de forskellige identiteter influerer på

hinanden, ses ligeledes ifm. de arbejdsrelaterede situationer. Her viste analysen, at både kollegaer, familie og venner anvendes som en strategi, både inde og udenfor murerne, til at håndtere og bearbejde de forskellige hårde og voldsomme situationer. Dermed viste analysen at den professionelle identitet, spiller en væsentlig rolle for positionen – både som betjent og som privatperson.

Reflekterende og diskuterende overvejelser

Indeværende afsnit søger at belyse og diskutere nogle af de reflekterende tanker, der er opstået ifm. nærværende speciale. I takt med at undersøgelsen har taget udgangspunkt i en Grounded Theory-inspireret tilgang, har specialet således båret præg af en empirisk drevet tilgang, hvor materialet har været det styrende omdrejningspunkt i de analytiske kapitler. Der forekommer dermed en bevidsthed omkring, at undersøgelsen ligeledes kunne have været anlagt med en mere deduktiv og teoretiskstyret tilgang til undersøgelsen, med inddragelse af flere eller øvrige teoretiske perspektiver. Her kunne der eksempelvis være anvendt Foucaults forståelse af magtbegrebet og hvorledes dette kunne have spillet ind på relationerne i institutionerne og dermed for forståelsen af kvindernes position. Men eftersom drivkraften i specialet i større omfang var at få belyst kvindernes egne narrativer af positionen og hverdagen, anlagde specialet et mere empirisk fokus med teoretiske perspektiver i tråd med de udledte temaer.

En central refleksion ift. det indsamlede data er sammensætningen af undersøgelsens informanter. I takt med at specialet gjorde brug af *Snowball-strategien* til erhvervelsen af de kvindelige betjente, kan det diskuteres, om ikke dette har haft en indvirkning på den indsamlede data, da materialet dermed kan forekomme ensformigt, eftersom kvinderne rent erfaringsmæssigt befinder sig i nogenlunde samme kategori. Undersøgelsen viste, at særlig alder og erfaring har stor betydning for kvindernes position i institutionerne. Således omtalte kvinderne det med, at de unge og uerfarne kvindelige betjente og elever i højre grad støder på udfordringer og møder modstand – både ift. de mandlige og kvindelige kollegaer, men ligeledes ift. de indsatte. Dette fordrer ifølge informanterne, at de i den grad skal arbejde hårdere for at nedbryde fordommene og opnå anerkendelse og respekt. Dermed kunne det have været givende og interessant ligeledes, at have fået nogle af de yngre betjente i tale, og dermed få indblik i hvorledes de anser deres position og ligeledes fængselskulturen, da informanterne i indeværende undersøgelse, alle har mere end 10 års erfaring og dermed synes etablerede. Som Mette pointerer i sin narrativ: *"Ja, men jeg tror det ville være to vidt forskellige fortællinger, hvis du spørger en 23-årig betjent og mig. Så ville du få to*

vidt forskellige fortællinger. "(Mette: 785-786). Dette kunne således have bidraget med et andet og mere varierende perspektiv og givet indblik i nogle andre aspekter, som undersøgelsen måske ikke indfanger. Dette modsætningsforhold i erfaringen og betydningen heraf, er ligeledes et aspekt Andersen (2018b) har beskæftiget sig med, ligesom Arnold (2012) i sit værk *"The experience of prison officer training"*, tilsvarende illustrerede den tilpasning og socialisering unge og uerfarne betjente gennemgår.

Ifm. undersøgelsen blev det klart, at der i høj grad forekommer nogle kønnede betydninger indenfor kønnene. Det kunne således være interessant ift. den videre undersøgelse af kvinders position i fængselsinstitutionerne, at fokusere og gå mere i dybden i disse dynamikker og problematikker forbundet hertil. I stedet for at fokusere på kvindernes position blandt de mandlige kollegaer og indsatte, ville dette perspektiv i større omfang kunne indfange de positioneringskampe, som informanterne omtalte blandt og mellem de kvindelige indsatte og ansatte, og give indblik i de aspekter, kvinderne møder i fængselsinstitutionerne.

Kapitel 8

Litteraturliste

Andersen, D. R. (2018a). *Fængselsbetjentes håndtering af følelsesmæssige krav og belastninger i arbejdet*. Aalborg Universitetsforlag. Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet. Ph.D.-serien.

Andersen, D. R. (2018b) Blødere eller hårdere med årene – en sociologisk analyse af fængselsbetjentes arbejdsfortællinger. Praktiske Grunde. Nordisk tidsskrift for kultur- og samfundsvidenskab, 1-2, s. 51-74

Arnold, H. (2012). The experience of prison officer training I: J. Benneth, B. Crewe & A. Wahidin(red.): *Understanding Prison Staff*. New York. Routledge. s. 399-420.

Bennike, K. B. (2021). *We Don't See Gender, Only Soldiers – Negotiating Military Identities in Narratives on Gender, Peace, and Security*. Aalborg Universitetsforlag. Det Samfundsvidenskabelige Fakultet. Ph.D.-serien.

Billund, L. (2016). *Arbejde og samarbejde i tvangsbårne relationer: Et relationsteoretisk perspektiv på fængselsbetjentfaget*. Aalborg Universitetsforlag. Ph.d.-serien for Det Humanistiske Fakultet, Aalborg Universitet.

Bloksgaard, L. (2010). Maskuliniteter, femininiteter og arbejde — den horisontale kønsopdeling på det danske arbejdsmarked. *Tidsskrift for Arbejdsliv*, 12(2), s. 19–35.

Bloksgaard, L. & Faber, S. B. (2004) *Køn på arbejde: En kvalitativ undersøgelse af mandlige sygeplejerskers og kvindelige politibetjentes arbejdsliv*. Aalborg Universitetsforlag.

Boolsen, M. W. (2010). Grounded Theory. I: S. Brinkmann, & L. Tanggaard (red.), *Kvalitative Metoder: En grundbog*. København. Hans Reitzels Forlag. s. 207-239.

Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (2010). *Kvalitative Metoder – en grundbog*. 1. udg., 1. oplag. København. Hans Reitzels Forlag.

Britton, D. M. (2003). *At Work in the Iron Cage: The Prison as Gendered organization*. New York: New York University Press.

Broverman, I. K., Vogel, S. R., Broverman, D. M., Clarkson, F. E., & Rosenkrantz, P. S. (1972). Sex-Role Stereotypes: A Current Appraisal. *Journal of Social Issues*, 28(2). Spring 1972. s. 59-78.

Bruhn, A. (2013). Gender Relations and Division of Labour among Prison Officers in Swedish Male Prisons. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*. 14(2), s. 115-132.

Carlson, J. R., Anson, R. H., & Thomas, G. (2004). Cross-gender Perceptions of Correctional Officers in Gender-segregated Prisons. *Journal of Offender rehabilitation*, 39 (19). s. 83-103

Christensen, A-D. (2019). Maskuliniteter, magt og intersektionalitet. *Politica: Tidsskrift for politisk videnskab*, 51(1). s. 19-38.

Christensen, A.-D., & Siim, B. (2006). Fra køn til diversitet – intersektionalitet i en dansk/nordisk kontekst. *Kvinder, Køn & Forskning*, (2-3).

Clemmer, D. (1958). *The Prison Community*. Holt, Reinhardt and Winston.

Cohen, A. P. (1985). *The symbolic construction of community*. London & New York. Routledge.

Cohen, A. P. (1993). Culture as Identity: An Anthropologist's View. *New Literary History*, 24(1). s. 195-209.

Collins, P. H. (1998). It's all in the family: Intersections of gender, race and nation. *Hypatia* 13 (3). s. 62-82.

Crawley, E. (2004). *Doing Prison Work: The Public and Private Lives of Prison Officers*. Cullompton, Devon: Willan Publishing.

Crenshaw, K. (1989). Demarginalizing the intersection of race and sex: A black feminist critique of antidiscrimination doctrine, feminist theory and antiracist politics. *The University of Chicago Legal Forum*, (1). s. 139-167.

Crenshaw, K. (1991). Mapping the margins: Intersectionality, identity politics and violence against women of colour. *Stanford Law Review* 43. s. 1241-1299.

Crewe, B. (2011). Soft power in prison: Implications for staff–prisoner relationships, liberty and legitimacy. *European Journal of Criminology*, 8(6). s. 455–468.

Crewe, B., Bennett, J., & Wahidin, A. (2012). *Understanding Prison Staff*. London & New York. Routledge.

Davis, K. (2008). Intersectionality as buzzword: A sociology of science perspective on what makes a feminist theory successful. *Feminist Theory*, 9(1). s. 67–85.

Deakin, H. & Wakefield, K. (2014) Skype Interviewing: Reflections of Two PhD Researchers. *Qualitative Research*, 14(5). Sage Publications. s. 603-616.

Eagly, A. H. (1987). *Sex differences in social behavior: A social-role interpretation*. Hillsdale. Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

Eagly, A. H., & Johannesen-Schmidt, M. C. (2001). The Leadership Styles of Women and Men. *Journal of Social Issues*, 57(4). s. 781-797.

Eagly, A. H., & Karau, S. J. (2002). *Role Congruity Theory of Prejudice Toward Female Leaders*. 109(3). Psychological Review.

Eagly, A., & Wood, W. (2016). Social Role Theory of Sex Differences I: N. Naples, R. C. Hoogland, M. Wickramasinghe, & W. C. A. Wong (Eds.), *The Wiley Blackwell Encyclopedia of Gender and Sexuality Studies*.

Farkas, M. A. (2000). A Typology of Correctional Officers. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 44(4). s. 431–449.

Fiig, C. (2019). Skarpere med end uden? Kønsforskning og politologi. *Politica*, 51. årg. nr. 1 2019. s. 5-18.

Fjendbo, T. H., Pedersen, A. C., & Toft, M. V. (2017). [Ser vi det samme? Køns betydning for medarbejdernes opfattelse af ledelse i den offentlige sektor.](#) *Økonomi og Politik*, 90(4), s. 77-95.

Fleetwood, J., Presser, L., Sandberg, S., & Ugelvik, T.(Ed.). (2019). *The Emerald Handbook of Narrative Criminology*. Bingley. Emerald Publishing Limited. s. 1-21.

Foucault, M. (2002). *Overvågning og straf: fængslets fødsel*. Frederiksberg. Det lille forlag.

Fredwall, T.E. (2014). *Murer og Moral – et bidrag til forståelsen af fængselsbetjentes professionsmoral*. Kristiansand. Universitetet i Agder.

Fængselsforbundet (2013). *Kvinderne rykker ind*. Fængselsfunktionæren, nr. 9. Sidst set d. 06.08.2021

Fængselsforbundet (2021) Sidst besøgt d. 8.8.2021
<https://faengselsforbundet.dk/fagbladet-net/der-mangler-tid-og-klarere-maal-i-kampen-mod-kriminalitet/>

Glaser, B., & Strauss, A. (1967). *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research*. Chicago. Aldine Publishing.

Goffman, E. (1967): *Anstalt og menneske*. Jørgen Paludans Forlag

Goffman, E. (1975): *Stigma: om afvigerens sociale identitet*. Samfundslitteratur.

Gubrium, J. F., & Holstein, J. A. (2001). *Institutional selves: Troubled identities in a postmodern world*. New York: Oxford University Press.

Harrits, G. S., Pedersen, C. S. & Halkier, B. (2010). Indsamling af interviewdata I: Klemmensen, R., Andersen, L. B. & Hansen, K. M. (red.) *Metoder i statskundskab*. København. Hans Reitzels Forlag. s. 144-191.

Hochschild, A.R. (1983): *The Managed Heart*. California Press. Berkeley.

Højgaard, L. (2010). *Kan man interviewe sig til viden – om køn?* Dansk sociologi 21(1). s. 9-25.

Jacobsen, M. H. (2002). *Qou vardis, grounded theory? I: M. H. Jacobsen, S. Kristiansen, & A. Prieur, Liv, fortælling, tekst – Strejftog i kvalitativ sociologi*. Aalborg. Aalborg Universitetsforlag.

Jacobsen, M. H. (2007). *Adaptiv teori – den tredje vej til viden I: R. Antoft, M.H. Jacobsen, A. Jørgensen, S. Kristiansen (Red.) Håndværk og horisonter. Tradition og nytænkning i kvalitative metoder*. Syddansk Universitetsforlag. s. 249-291.

Jensen, S. Q., & Christensen, A-D. (2011). *Intersektionalitet som sociologisk begreb. Dansk Sociologi, 22(4)*. s. 71-88.

Järvinen, M., & Mik-Meyer, N. (Eds.) (2012). *At skabe en professionel: Ansvar og autonomi i velfærdsstaten*. København. Hans Reitzels Forlag.

Klofas, J., & Toch, H. (1982). The guard subculture myth. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 19(2). s. 238–254.

Kolind, T., Frank, V. A., & Holm, K. (2014). Stofbehandling og nye institutionelle identiteter i danske fængsler. *Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab*, 101(2).

Kolind, T., & Bjønness, J., (2017). Kvinderoller i dansk fængselsbaseret stofbehandling I: Vibeke Asmussen Frank, Thomas Friis Søgaard, Jeannett Bjønness *Køn og rusmidler – brug, behandling og kontrol* (5). Aarhus. Aarhus Universitetsforlag.

Kriminalforsorgen (1993). *Kriminalforsorgens Principprogram*. København. Kriminalforsorgen.

Kriminalforsorgen (2017). *Anbefalinger til initiativer som kan styrke sikkerheden for medarbejdere i Kriminalforsorgen – Taskforce om medarbejdersikkerhed*. Sidst besøgt 05.05.21

https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2017/i_ndstilling_fra_taskforce_om_medarbejdersikkerhed.pdf

Kriminalforsorgen. (2019). *Statistik 2019*. Sidst besøgt d. 06.08.2021. <https://www.kriminalforsorgen.dk/wp-content/uploads/2020/08/kriminalforsorgens-statistik-2019.pdf>

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009). *InterView: Introduktion til et håndværk*. København. Hans Reitzels Forlag.

Liebling, A., Price, D. & Shefer, G. (2012). *The Prison Officer*. 2. udgave. London & New York. Routledge.

Mattingly, C. (2013). *Moral Selves and Moral Scenes: Narrative Experiments in Everyday Life*. *Ethnos*, 78(3). s. 301-327.

Minke, L. K. (2012): *Fængslets indre liv*. København. Djøf/Jurist- og Økonomforbundet.

Minke, L. K., & Smith, P. S. (2017). Trusler og vold i danske fængsler og arresthuse I: L. KRIM., & L. K. Minke (Eds.) *KRIM - 50 års kriminalpolitik : Resultater og visioner*. Aarhus. Landsforeningen KRIM. s. 232-267.

Nielsen, M. M. (2012). Formelle og uformelle realiteter blandt fængselsfunktionærer: Om professionalisme, uklarhed, relationer og identitet" I: M. Järvinen & N. Mik-Meyer *At skabe en professionel – Ansvar og autonomi i velfærdsstaten*. København. Hans Reitzels Forlag.

Petersen, M. (2006). Narrativ metode til dataindsamlingen I: S. Voxted, *Valg der skaber viden – om samfundsvidenskabelige metoder*. 1. udg., 4. oplag. København. Hans Ritzels Forlag. S.

Poder, P. (2010). Når medarbejdere håndterer hinandens følelser: Om betydningen af kollegers 'Other Emotion Management' for deres identitetsarbejde. *Tidsskrift for Arbejdsliv* 12(3). s. 72-86.

Presser, L. & Sandberg, S. (2015a). Research Strategies for Narrative Criminology I: J. Miller & R. Palacios (ed.), *Qualitative Research in Criminology - Advances in Criminological Theory*, vol. 20. Transaction Publishers. s. 85-100.

Presser, L. & Sandberg, S. (2015b). Introduction: What Is the Story?. *Narrative Criminology: Understanding Stories of Crime*. NYU Press. s. 1-20.

Rasborg, K. (2014). Socialkonstruktivismen i klassisk og moderne sociologi. I: L. Fuglsang, P.B. Olsen & K. Rasborg (red.) *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne – på tværs af fagkulturer og paradigmer*. 3. udg., 2. oplag. Frederiksberg. Samfundslitteratur. s. 403-409.

Sandberg, S. (2010). What can "Lies" Tell Us about Life? Notes towards a Framework of Narrative Criminology. *Journal of Criminal Justice Education*, 21(4). s. 447-465.

Sløk-Andersen, B. (2018). *The Becoming of Good Soldiers: An Ethnographic Exploration of Gender and Other Obstacles in the Military Borderland*. SAXO-Institute, Faculty of Humanities, Københavns Universitet.

Strauss, A., & Corbin, J. (1998). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory* (2nd ed.). Sage Publications.

Sykes, G. M. (1958). *The Society of Captives: A study of a maximum security prison*. Princeton, NJ. Princeton University Press.

Tait, S. (2011). A typology of prison officer approaches to care. *European Journal of Criminology*, 8(6). s. 440–454.

Tait, S. (2012). Prison officers and gender I: J. Benneth, B. Crewe & A. Wahidin *Understanding Prison Staff*(red.). New York. Routledge. s. 65-89

Zimmer, L. (1986). *Women Guarding Men*. London. University of Chicago Press.

Bilag

Specialets bilag er sendt som et separat dokument på mail til vejleder Steffen Bo Jensen d. 8.8.2021